



# M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1969. április 25.

**Öb. 1. negyedmillió felvonuló május 1-én-felvonják az állami zászlót - gazdag program a kerületekben**

i pr/ol/hné/zs/il la

1969. április 25.

Szines, változatos programmal köszönti a főváros május 1-ét a nemzetközi proletáriátus ünnepét. Látványos felvonulás és vidám műsorok, térzene- és sportbemutatók, vidám májálisok és gyermekprogramok egymást váltó, pergő eseményei teszik majd emlékezetessé a 25. szabad május 1-e ünnepnapját.

Május 1-re díszbe öltözik Budapest. fellobogózzák a lakóépületeket, nemzetiszínű és vörös zászlókkal ékesítik az utcákat, tereket, s üdvözlő feliratokkal, szines dekorációkkal díszítik a középületek, a fontosabb állami intézmények homlokzatát. az utcaképet több helyütt magasban átívelő nagyméretű vörös- és nemzetiszínű zászlókkal teszik majd ünnepélyessé. ugyancsak hagyományos látványosság lesz az esti diszkóvilágítás: nagy fényerejű reflektorokkal világítják meg a főváros középponti épületeit, műemlékeit, a Duna-hidakat, valamint a Gellérthegy 1 felszabadulási emlékművet és a felvonulás téri Lenin-szobrát. az ünnep előestéjén katonai tiszteletadás közepette felvonják az állami zászlót a parlament előtti Kossuth téren, a nemzeti lobogót és a munkásmozgalom vörös zászlaját pedig a Gellérthegy 1 felszabadulási emlékmű előtt.

az ünnep reggelén sok helyütt zenés ébresztő köszönti a budapestieket, majd az elmúlt évekhez hasonlóan 8 óra tájt megkezdődik a hagyományos május 1-i „csúcsforgalom”, a főváros tizenöt kerületéből elindulnak a felvonulási térre a seregszemle résztvevői.

/folyt. köv./

bb. 1./ negyedmillió .... 1. folyt./ 11

kilenc óra 50 perckor gáspár sándor, az mszp politikai bizottságának tagja, a szakszervezetek országos tanácsának főtitkára köszönti budapest és az ország dolgozó népét. a disz-  
emelvényen a párt és a kormány vezetői fogadják majd a fel-  
vonulókat, s a munkásmozgalom veteránjai, az alkotó munka  
legjobbjai népesítik be a tribünöket, amelyek a május 1-re  
hazánkba érkező külföldi szakszervezeti delegációk tagjai is  
helyet foglalnak. a felvonulás 10 órakor kezdődik: kétezer  
pittőr fut be a térre, s virágokkal kedveskedik az ünnepi  
demonstráció vendégeinek. tíz órakor indul el az emberfolyam  
- mintegy negyedmillió felvonuló -, amelynek élén hatalmas  
betűk hirdetik, „éljen május 1.!", a különálló betűkből ki-  
rakott jelezőnagyméretű vörös zászló követi gépkocsin, ame-  
lyet u alakban fog körül, vörös zászlóval a kezben, 350 fiat-  
al öket többszáz sportoló követi, akik látványos ritmikai  
gyakorlatokat mutatnak be.

ezután négy és fél méter átmérőjű, virággal kirakott  
földgömb halad majd, rajta a felirat: „világ proletárjai  
egyesüljetek!”, a glóbusz körül fiatalok mennek különböző  
nemzetek zászlóival. rövid térköz után ismét az ifjuság cso-  
portja következik egy hét méter magas vörös csillaggal.

a félévszázada kikiáltott magyar tanácsköztársaság felejt-  
hetetlen 133 napját idézi a menet következő csoportja: az  
ismert „egyverbel”, című plakát nagyított mását korabeli,  
1919-es katonaruhába öltözött fiatalok veszik körül. a menet-  
ben ismét egy évszám következik: 1969. mögötte nyolc egyen-  
ként, 12 négyzetméter felületű képet visznek a felvonulók, a  
nagyított fotók szocialista építőmunkánk egy-egy kiemelkedő  
eseményét őrzik.

az idén 15 fővárosi kerület lakói alkotják a menet to-  
vábbi részét, élükön a 13., a 14., a 20., a 2., a 11., a 21.,  
a 6., és az 5. kerülettel. elől a párt, a kormány, a meg-  
szervezetek és a kerületek vezetői haladnak, mögöttük a mi-  
nister-tanács és a szociális vándorzászlójával kitüntetett, il-  
letve a kiváló címet bíró kőműves vállalat, üzemi kollektívák.

- 2 -

bb. 1./ negyedmillió .... 2. folyt./ 11

ezt követően tízezer ifjúkommunista érkezik a disz-  
emelvény elé. a május 1-i seregszemlé, a felvonulók színes forga-  
tagát az idén is látványosnak ígérkező sportfelvonulás zár-  
ja. 2 500 sportoló és a 400 népi táncos - a mozgalmass gyakor-  
latok, élőképek után - utolsó mozzanatként öttágu csilla-  
got formál, amely körül színesmezű fiatalok testből rajzo-  
lódik ki a két évszám: 1919-1969.

a főváros számos kerületében már április 30-án megkez-  
dődik az ünnepi program. a népligettől a hűvösvölgyig, a  
városligettől a margitszigetig valamennyi városrészben, park-  
ban, szabadtéri színpadon ezernyi látványos, szórakozási le-  
hetőség várja a budapestieket. délelőtt gyermekműsorok pereg-  
nek, az állami bábszínház művészei, neves színészek, előadók  
és műkedvelő együttesek gondoskodnak a jó hangulatról. a gel-  
lérthegyi szabadtéri színpad csütörtök délelőtt vidám gyer-  
mekműsorral tart évadnyitót, ugyanitt délután a magyarorszá-  
gi központi nemzetiségi együttes ad műsort „zengjen dalunk,  
pengjen sarkunk”, címmel. a halászbástyán a BM karhatalom ze-  
nekara tart fuvás hangversenyt, este a hagyományos bástya-  
koncertek sorát a postás szimfonikus zenekar nyitja meg. dé-  
lután új évadot nyit a duna-parti ifjusági park, a hűvösvöl-  
gyi szabadtéri színpadon pedig a szovjet hadsereg „gav-  
rilov”, művészegyüttese ad ünnepi műsort. a 4. kerületben  
az április 4-e téren kora délutántól késő estig tart az ün-  
nepi éjszakai-műsor: térenével kezdődik, majd a gyermekeknek  
szánt bábműsor után népdalcsokor, illetve vidám beat-egyve-  
leg következik.

az 5. kerületi tanács kulturtermében rajz- és bábfilme-  
ket vetítenek az apróságoknak, a 6. kerületben a kisiskolások-  
az ady-szobornál utcai rajzversenyen vehetnek részt. a 8.  
kerületben az asztalos jános ifjusági parkban, a vasas  
központi zenekar tart könnyűzenei hangversenyt, a budai park  
színpadon délelőtt a debreceni kvvdsz művelődési ház irodalmi  
színpada vendégszerepel, délután a liszt ferenc férfiak és  
a hvdssz bihari jános táncegyüttese vár nézőket.

a városmajori szabadtéri színpadon a marx károly köz-  
gazdaságtudományi egyetem tánczenekara „huzza”, a talp alá  
valót, a margitszigeti szökökutnál pedig a józsef attila mű-  
velődési ház központi rajkózenekara ad térenét.

/folyt. köv./

- 3 -

bb. 1./ negyedmillió .... 3. folyt./ 11

a 15. kerületi czabán samu téren utcabál követi az építők vadrózsa táncegyüttesének műsorát, s ugyancsak utcabált tartanak a 17. kerületben, a népkerti szabadtéri színpadnál. egésznapos majálisokra várnak sokezer népes vendégsereget a 18. kerületi kossuth téren, a kispesti uttörő táborban, és a 20. kerületi vasas művelődési központban.

az ünnepre gazdag műsort állított össze a magyar rádió- és televízió is. a rádió két urh-kocsija például a főváros utcáiról ad majd helyszíni közvetítést, s élve a rádió lehetőségeivel, néhány percre a vidéki stúdiókat is bekapcsolják az adásba.

az ünnep délutánja a rádióban a szórakoztató műsoroké a program szerint versek, operett-részletek hangzanak el. a televíziómár kora reggel adással kezdi a napot: 7 óra 45 perctől a moszkvai vörös térről a katonai dísz-szemlét és a sportparádát közvetíti. ezután körkapcsolás következik budapest és az intervízió országai között. a délutáni műsor részben egyebek között részleteket mutatnak be az ukrán államballett előadásából. /mti/

bb. 2. csőállvány az erzsébet hidon

1 hbj/mm/1e/11 La

1969. április 25.

aluminium csőállványt szerelnek az erzsébet hid déli oldalán, a budai oldalon. a hidszabályzat ugyanis előírja, hogy minden hidnál - így az erzsébet hidnál is - időszaki ellenőrzéseket kell végezni, tehát meg kell állapítani, nem lazultak-e meg a csavarok, elég szorosan tapadnak-e a bilincsek a tartókábelekhöz, stb. az alacsonyabban elhelyezkedő hídemeleket már az múlt évben megnézték. sehol sem észleltek olyan lazulásokat, nyulásokat a csavaroknál, kábeleknél és egyéb híd szerkezeti elemeknél, amelyek károsok lennének magára a hidra. ennek ellenére a magasabban lévő elemeket is meg kell vizsgálni. az ellenőrzés június végén fejeződik be, s akkora eltűnnek az állványok a hídról. /mti/

de  
- 4 -

bb. 3. magyar mezei virágok külföldi botanikus kertekben

vid ká/11 La

1969. április 25.

a szegedi józsef attila tudományegyetem fűvészkertjének évenként összeállított magkatalógusa feltűnteti hazánk vadon termő növényeit is. a katalógust világszerte több mint 200 társintézmény kapta meg, a múlt év őszén, s az idén tucatnyi állam botanikus kertje kérte a szegedieket, hogy a jellegzetes magyar tájak mezei virágjainak magjaiból is küldjenek. a kívánságnak eleget téve árvalányhaj, pipacs, szarkaláb, margaréta, kékvirágú veronika, buzavirág, mocsári gólyahír és a vadflóra egyéb növényeinek magjait postázták a napokban svédországba, hollandiába, az egyesült államokba és más országokba. a svédok külön kérésének is eleget tettek: ökológiai leírást is küldtek az alföldi mezei virágok előfordulási helyéről. /mti/

bb. 4. méterrendszerű területátszámító zsebkönyv

i jf/tr/1e/11 La

1969. április 25.

egy korábbi rendelet szerint a földek területi adatait méterrendszerben kell majd nyilvántartani: a rendelet végrehajtását az 1969.-1972. évekre tervezi a mezőgazdasági és élelmiszerügyi minisztérium. ez áttérés megkönnyítésére a minisztérium országos földügyi és térképészeti hivatala területátszámító zsebkönyvet ad ki, amely nélkülözhetetlen segítséget nyújt a mezőgazdasági üzemek, tanácsok, telekkönyvi hatóságok, stb. szakembereinek. a zsebkönyv körülbelül 100 oldalas terjedelemben idén jelenik meg. tartalmazza egyebek között az ölről a méterre, a négyszögölről a négyzetméterre és a holdról a hektárra számítás adatait. a zsebkönyv feltűnteti majd a vetőmagszükséglet és a terméseredmény kiszámításához szükséges méterrendszer adatait is. /mti/

de  
- 5 -

bb. 5. különleges csipős csemege szalámi a bnv-re

vid kz/ké/11 la

1969. április 24.

hires hagyományos cikkeikkel és azok új változataival vesznek részt az idei budapesti nemzetközi vásáron a száz éves szalámgyár „jubileumi”, címkével ellátott, különlegesen fűszerezett csipős-csemege szalámit küld budapestre. a szegedi paprikafeldolgozó vállalat viszi a vásárra a „csipős-csemege”, paprikát. a kemderfonó és szövőipari vállalat egyik új gyártmányában, a műanyag fóliából szőtt „minizsákokban”, hozzák forgalomba.

a szegedi konzervgyár a már korábban sikert aratott konzerv fagyalt és a halászlé konzerv mellett alufóliába zárt vagdalthus különlegességekkel szerepel az idei bnv-n./mti/

-- Va szegedi élelmiszeripari üzemek.

bb.6. csaknem ötezer népi Ülnököt választanak budapesten - bizottságok alakultak a választások előkészítésére

1 hi/gg/zs/11 la

1969. április 25.

az elnöki tanács határozata értelmében május 16 és június 30 között kell megválasztani a fővárosi és a kerületi bíróságok népi Ülnökeit. a választás előkészítésére bizottság alakult a fővárosi tanács, a szakszervezetek budapesti tanácsa, a hazafias népfront budapesti bizottsága és a fővárosi bíróság képviselőiből, s hasonló összetételű bizottságok létesültek a kerületekben is.

a választást jelölőgyűlések előzik meg, ezeket a lakóterületeken, továbbá üzemekben, hivatalokban, kft-ekben és más munkahelyeken, május 15-ig bonyolítják le. a jelölés történhet szakszervezeti taggyűlésen, műhely- vagy birgádértekezleten, stb. a lakóterületi jelölést sokhelyütt a tanácstagok beszámolóval kötik össze. fővárosi szinten 266, a kerületekben 4482 népi Ülnököt jelölnek. ezenkívül a kerületek többségében még 2-2 pedagógust választanak, akik gyermek- és ifjúságvédelmi ügyekben mintegy szakértőként segítik a bíróságok munkáját.

/folyt.köv./

ll

- 6 -

lb. 6./ csaknem ötezer népi Ülnököt választanak budapesten - bizottságok alakultak a választások előkészítésére

a népi Ülnököket a május közepétől sorra kerülő tanácsüléseken választják meg: a fővárosi bírósághoz jelölt Ülnököket a fővárosi, a kerületi bíróságok Ülnökeit az illetékes kerületi tanács ülésén. a tanácsülések egyik napirendi pontja lesz a népi Ülnökök megválasztása, s ennek a témának mindenütt a bíróság elnöke lesz az előadója. a tanács végrehajtó bizottsága a választás után - az illetékes bíróság elnökével együtt - ünnepélyes Ülnöki értekezletet hív össze. itt a bíróság elnöke tájékoztatást ad az igazságszolgáltatás előtt álló feladatokról, valamint az Ülnöki tevékenység politikai, társadalmi jelentőségéről, az Ülnökök jogairól, kötelezettségeiről. az értekezleten az Ülnökök esküt tesznek, és a végrehajtó bizottság elnökétől átveszik megbízó leveleket. a fővárosi bírósághoz megválasztott népi Ülnököket fővárosi tanács végrehajtó bizottsága iktatja be./mti/

bb. 7. mini-művészkolónia harkányban

vid fm/ké/11 la

1969. április 25.

a tenkes-alja hires fürdőhelyén - harkányban - művészházakat építenek a majdan ideteleplő alkotóművészek számára.

a sikkói járási tanács határozatot hozott, hogy -egyelőre- három összkomfortos, műtermes lakóházat emeltet itt. a művészházakat egy-egy szobrász, keramikus és festő kapja, - ingyenesen, és majd lakbér fejében lakják az új otthonukat. a harkányban leteleplő művészekről azt várják hogy segítsenek megalapozni, fellendíteni a helyi képzőművészeti életet, és alkotásaikban örökítsék meg a tenkes-alji táj, valamint harkány és sikkó szépségeit. a járási tanács villányban szobrász-, sikkóson pedig kerámiai-alkotóházt hozott létre, ahol nyáron át fiatal művészek dolgoznak. ezeknek a táboroknak a vezetését szakmai irányítás nélkül ugyancsak a harkányi „mini-művészkolónia”, tagjainak biz- zák majd./mti/

ll

--

- 7 -

bb. 8. Látható szerszámkamra a telektulajdonosoknál

1 sb/gg/ie/il la

1969. április 25.

a következő években soktízezer holdnyi területet parcelláznak a tanácsok, a kertek, gyümölcsösök gondozását viszont korábban nehezítette az a körülmény, hogy építési engedély nélkül legfeljebb szerszámkamrát építhettek, a telektulajdonosok, nemrégiben jelent meg az a rendelet, amely lehetővé tette, hogy építési engedély nélkül ideiglenes tartózkodásra alkalmas szerszámkamrát is felállíthassanak. most horváth kálmánnak, a tipustervező intézet építésének tervei alapján a gödöllői erdőgazdaság elkészítette a szerszámkamrás kerti ház mintapéldányát. előregyártott akácfalécekből lehet összeszerelni ezt a kárpátjai beronafalas épületekre emlékeztető házat.

mindössze 240 x 240 centiméter alapterületű házikót terveztek, hogy a telektulajdonosok olcsón hozzájuthassanak. ebben a kis házban azonban két fekvőhely és étkezőasztal is elhelyezhető, második változatához fedett terasz is építhető, két teraszos házikó haszecsatlakoztatásával pedig kényelmes vikendházzá formálható. rövidesen kiállításra is bemutatják az új épület mintapéldányát, s a gödöllői erdőgazdaság még az idén berendezkedik a sorozatgyártásra./mti/

--

bb. 9. régi iparok utcája debrecenben

vid ká/il la

1969. április 25.

debrecenben elkészítették a régi iparok utcájának tanulmánytervét. a terv az, hogy a város központjában földszintes épületekben üzletsor -szerűen alakítják ki a régi debreceni iparok utcáját.

a kihalófélben lévő mesterségek mai művelői kapnának itt helyiséget, a mézeskalácsostól kezdve a szürszabókig./mti/

ell

--

- 8 -

bb. 10. vigyázatlan vezető és gyalogos - halálos baleset

1 bc/j/zs/il la

1969. április 25.

cziráki lajos, 33 éves gépkocsiveető, teherautót vezetett a mezőimre uton, a baross tér felé. a salgótarjáni ut kereszteződésénél későn vette észre, hogy egy idősebb - 73 éves - férfi körütekintés nélkül, részatosan halad át az utteten. amikor meglátta a gyalogost, jobbra kormányzott, de a balesetet már nem bírta elkerülni: elgázolta az idős embert, aki másnap a kórházban meghalt.

a központi kerületi bíróság cziráki lajost - figyelembe véve, hogy a baleset nagymértékben a gyalogos szabálytalan közlekedése miatt következett be - egyévi és kétéves szabadságvesztésre ítélte és két évre etiltotta a gépjárművezetéstől./mti/

ell

--

- 9 -

bb. 11. hírek a főváros életéből

i gj/tr/zs/gy/La

1969. április 25.

„alkohol-jelzőszolgálat,, csepelen

mintegy 700 állandó „ügyfele,, van a csepeli ideggondozó intézet alkoholtelvonó részlegének. az alkoholizmus elleni küzdelem helyzetéről most elkészült jelentésében a tanács egészségügyi osztálya arról számol be, hogy - a tapasztalatok szerint - a női órius italozók leg többje már 20-25 éves korában „eljegyzí,, magát az alkohollal. elgondolkoztató adat az is, hogy tavaly a kerületben 165 új beteget vettek gondozásába. a csepeli tanács - a hatékony megelőzés érdekében - most ugynevezett jelzőszolgálat kiépítését tervezi. ennek lényege az, hogy a rendőrség azokat a fiatalokat, akik ittas állapotban garázda magatartást tanúsítanak elvonókurára kötelezi. a gyárak, üzemek vezetői pedig minden olyan fiatalokot bejelentenek a tanács egészségügyi osztálynak, aki ittas állapotban követ el kisebb-nagyobb mulasztást.

nagyarányu tatarozások kezdődnek a józsefvárosban

tetőtől-talpig új köntösbe öltöztetik a 8. kerület baross utca 75., 77,79 számú háztömböket. az épületek lakásaiban - ahol szükséges - kicserélik a parkettákat, átrakják a cserépkályhákat, s elvégzik a vízvezeték, illetve villanyszerelési munkákat. a tatarozás során rendbehozzák az előregedett, elhasználdott tetőszerkezeteket is. a baross tér 1,2,3,9, valamint a rákóczi ut 75. számú épületek homlokzatának felújítását is nemsokára megkezdik, s ezekben a házakban egyidejűleg az üzletek portáljait is korszerűsítik.

az elmúlt hetekben egyébként megkezdtek a baross utca 83,84, 100, a bródy sándor utca 25-27 és a népszínház utca 32. számú házak teljes felújítását. a tatarozók gyors és jóminőségű munkát ígérnek: az épületek teljes felújítását ez év végén, illetve jövő év elején befejezik.

üzemi konyhák - alagsorban

a 11. kerületi gyárakban üzemekben, oktatási és egyéb intézményekben közegészségügyi szakemberek vizsgálták az üzemi konyhák munkáját, rendjét, tisztaságát.

/folyt. köv./

8.30/gy

- 10 -

8<sup>35</sup> W  
10<sup>10</sup> Du

bb. 11. / hírek a.... 1. folyt./ gy

mint megállapították, a legfőbb gond az, hogy szűkösek a konyhahelyiségek, a kiszolgáló helyiségek alapterülete kicsi. a kertészeti egyetem konyháján például 1 600 személyre főznek, holott a rendelkezésre álló helyiségek mérete alapján csupán 700 adag lehetne a napi kapacitás. hibás gyakorlat az is - amivel szintén több helyen találkoztak -, hogy a konyháknak az alagsorban szorítanak helyet. az ilyen üzemi konyhák megfelelő szellőztetése szinte megoldhatatlan, többnyire baj van a világítással is, ráadásul az ételszag „bejárja,, az egész épületet, az összes emeletet./mti/

..

bb. 12. tokajban szobrot állítanak dr. münnich ferencnek

vid-fm/ká/gy/La

1969. április 25.

tokaj községben méltó emléket állítanak dr. münnich ferencnek, aki a „hegyalja fővárosában,, töltötte gyermek éveit és később is ott jogászokodott gergely mihály ügyvédi irodájában. ebben az időben főmunkatársa volt a tokaj és vidéke című társadalmi és közgazdasági hetilapnak, s az ujságban több írása, illetve verse jelent meg. dr. münnich ferencnek sok barátja és harcostársa él ezen a vidéken, akiknek visszaemlékezéseit a helytörténeti muzeum baráti körének tagjai magnószalagra vették, továbbá összegyűjtötték a személyéhez kapcsolódó irások és tárgyi emlékeket is. munkájukat segítette dr. münnich ferenc özvegye, aki férjének több fiatalkori fényképét ajándékozta a községnek. az összegyűjtött anyagot külön csoportosítva kiállítják a helytörténeti muzeumban. a község lakóinak összefogásával az őszi hónapokban emléktáblával jelölik meg az egykori bem utcai lakóházat, és ekkor kerül sor dr. münnich ferenc melliszobrának felavatására is./mti/

..

- 11 -

8.34 bh

8<sup>35</sup> W  
10<sup>10</sup> Du

bb. 13. épül a szombathelyi falumuzeum

vid-fm/ká/gy/La

1969. április 25.

szombathelyen a csónakázó-tó mellett tizholdas területen épül a falumuzeum, amelyben a megye minden néprajzi egysége helyet kap. a hegyhátot egy sárfimizdói ház, a kemenesalját alsóság és vönök, a kis-alföldet lócs és nemesládony, a völgyéget nemeskotta és sótony, az űrséget szarafa és farkasfa érintetlenül maradt, legszebb népi műemlékei, a nemzetiségi falvakat a pornóapáti német és a szentpéterfal horvát porták képviselik. a skanzen egyik oldalán az utcás, szalagtelkes építetegyüttéseket, a másik oldalán pedig a szerez településre jellemző objektumokat mutatják be. külön érdekessége lesz az épülő műemlék-falnak, hogy megismerteti a látogatókkal a vasi pajtásusokat, s a megye legszebb festett és faragott házoromzatait is.

a kijelölt épületeket folyamatosan szállítják a megyeszékhelyre. áll már a skanzen-ben kijelölt helyén a szentpéterfal és a nemeskottai füstös-konyhás ház, a séi méhes, a csempekopácsi gémeskut. épül a szentkirályi szima-féle atulcsapós vizimalom. a falumuzeum következő „lakója”, pornóapáti fakéményes ház lesz, amely 1792-ben épült. bontják már a sótonyi szabadkéményes házat, s a molnaszececsódi galléros fahanglábat is.

a szétszedett épületeket újból felépítésük előtt tartósítják./mti/

bb. 14. párizsi turnéra készül a békéscsabai balassi nemzetiségi együttes

vid-fm/ká/gy/La

1969. április 25.

a többszörösen kitüntetett békéscsabai balassi nemzetiségi együttes május 2-án franciaországi vendégszereptésre indul. párizsban és a környékbeli városokban mutatják be új műsorukat, amelyben többek között ősi pásztortánc, valamint a „csabai fonó”, című népi játék szerepel./mti/

- 12 - 0

8.38 bh

848/WP  
1032 DM

bb. 15. május 1. tér és 69 új utcanév kecskeméten

vid-fm/ká/gy/La

1969. április 25.

a hazafias népfront kecskeméti bizottságának javaslatára a városi tanács 69 névvel bővítette a megyeszékhely utcakataszterét, a szép műkerti liget mellett épülő lakónegyed a műkertváros nevet kapta. május elsején rakják le ünnepélyesen kecskemét új városközpontjának alapkövét a nagytemplom mögötti szánált területen. az itt kialakuló teret május 1. térnek nevezik el. utcát neveztek el a hosszabb ideig kecskeméten élt marxista filozófusról molnár erikről, valamint a megyeszékhely szovjet testvérvárosáról, azimferopolról./mti/

..

bb. 16. tíz országból várnak hallgatókat az 5. miskolci nyári egyetemre

vid-ká/gy/La

1969. április 25.

az idén 5. alkalommal megrendezendő miskolci nyári egyetem intézőbizottsága több mint másfélezer meghívót küldött szét. tíz országból várnak vendégeket. az idén is meghívják a miskolci nehézipari műszaki egyetemmel baráti kapcsolatokat tartó felsőoktatási intézmények képviselőit, többek között freibergből, krakkóból, harkovból, kassáról.

a július 8-tól július 18-ig tartó miskolci nyári egyetem „házigazdája”, az idén a nehézipari műszaki egyetem kohómérnöki kara lesz. ennek megfelelően a résztvevők a csaknem kétszáz éves kohómérnöki kar oktató-kutató tevékenységével, a szinva völgyében és felső-magyarországon kialakult vaskohászattal ismerkednek meg. ellátogatnak tokaj-hegyaljára, megtekintik az aggteleki baradla barlangot, ahol a kitűnő akusztikájú sziklateremben hangversenyt adnak részükre./mti/

..

- 13 -

8.38 bh

848/WP  
1032 DM

bb 18. társadalmi összefogás bácsalmáson

vid/ fm k á bh la

1969. április 25.

tízmillió forintos költséggel művelődési központ építéséhez kezdtek a bajai járás legnagyobb községében bácsalmáson. a lakosság társadalmi összefogással segíti az építkezést a három helyi tsz., az állami gazdaság és a fogyasztási szövetkezetek összesen egymillió forintot ajánlottak fel a tanácsnak. a művelődési intézményben 400 személyes színháztermet, 12 szakköri szobát és egyéb kulturális rendezvényre alkalmas helyiségeket alakítanak ki./mti/

bb 17. poliéster siló és tároló a műanyag újdonságokkal jelentkezik a bnv-n a főzői nitrokémia

vid/kz k á bh la

1969. április 25.

tovább szélesítette a poliéster felhasználási körét a főzői nitrokémia. az építőipar és a mezőgazdaság kérésére nemcsak hullám és sík lemezeket, de műanyag építőelemeket is készít. az újdonságot az idei budapesti nemzetközi vásáron is bemutatják, megismerkedhetnek az érdeklődők a variálható műanyag tárolóval, amely félkör alakú poliéster lemezekből változtatható nagysággal könnyen felállítható és szétszedhető. különösen az idényjellegű tárolásoknál hasznosítható. a régi betonhengereket helyettesíti a vásáron bemutatandó műanyag siló henger, amely 10 méteres magassággal, két és fél méteres átmérővel készül. az újdonságok a kísérletek szerint rendkívül tartósak és ellenállóak. /mti/

3.47 bh

8<sup>30</sup> Wp  
10<sup>30</sup> Dny

bb 19. rendőrségi hírek

mn bh -cz

1969. április 25.

a budapesti rendőrfőkapitányság eljárást indított bokor jános 49 éves büntetett előéletű gyári munkás ellen. bokor egy közös ismerősük iii. kerület csucshegyen lévő lakásán szóváltás közben zsebkésével hasbaszúrta róza károly 23 éves segédmunkást, budapesti lakost, akit életveszélyes állapotban szállítottak kórházba. a rendőrség bokor jánost előzetes letartóztatásba helyezte.

x x x

a fejér megyei szár község határában zábráczki lajos 28 éves asztalos, tatabányai lakos egy kötcsönként személygépkocsival az utmenti árokba borult. a baleset következtében a gépkocsi utasa közül bársony istván 45 éves vajúr, tatabányai lakos olyan súlyosan megsérült, hogy a helyszínen meghalt. demeter lászló 35 éves vajúrt súlyos, a gépkocsi harmadik utasát és a gépkocsi vezetőjét könnyű sérüléssel szállították kórházba. a baleset körülményeinek vizsgálatát a rendőrség a műszaki szakértők bevonásával folytatja./mti/

bb 20-., ki mit tud Lengyelországról., - vetélkedő a nyíregyházi konzervgyárban

vid/ bh -cz

1969. április 25.

„ki mit tud Lengyelországról., - címmel az üzemi kisz fiatalok részvételével - vetélkedőt rendeztek a nyíregyházi konzervgyárban. a legjobban szereplő két fiatal: szabó anna és fenér mária jutalma egyhetes lengyelországi társasutazás.

a vetélkedő előtt edward debicki, a budapesti lengyel kultúra igazgatója mondott beszédet, amelyben méltatta a magyar és lengyel nép fejlődő politikai, gazdasági, kulturális és sportkapcsolatainak jelentőségét./mti/

10.20 bh

Wp  
11<sup>00</sup> Dny

bb 18. társadalmi összefogás bácsalmáson

vid/ fm k á bh la

1969. április 25.

tízmillió forintos költséggel művelődési központ építéséhez kezdtek a bajai járás legnagyobb községében bácsalmáson. a lakosság társadalmi összefogással segíti az építkezést a három helyi tsz., az állami gazdaság és a fogyasztási szövetkezetek összesen egymillió forintot ajánlottak fel a tanácsnak. a művelődési intézményben 400 személyes színháztermet, 12 szakköri szobát és egyéb kulturális rendezvényre alkalmas helyiségeket alakítanak ki./mti/

bb 17. poliészter siló és tároló a műanyag újdonságokkal jelentkezik a bnv-n a fűzfői nitrokémia

vid/kz k á bh la

1969. április 25.

tovább szélesítette a poliészter felhasználási körét a fűzfői nitrokémia. az építőipar és a mezőgazdaság kérésére nemcsak hullám és sík lemezeket, de műanyag építőelemeket is készít. az újdonságot az idei budapesti nemzetközi vásáron is bemutatják, megismerkedhetnek az érdeklődők a variálható műanyag tárolóval, amely félkör alakú poliészter lemezekből változtatható nagysággal könnyen felállítható és szétszedhető. különösen az idényjellegű tárolásoknál hasznosítható. a régi betonhengereket helyettesíti a vásáron bemutatandó műanyag siló henger, amely 10 méteres magassággal, két és fél méteres átmérővel készül. az újdonságok a kísérletek szerint rendkívül tartósak és ellenállóak./mti/

8.47 bh

8<sup>50</sup> W  
10<sup>30</sup> Dny

bb 19. rendőrségi hírek

mm bh -cz

1969. április 25.

a budapesti rendőrfőkapitányság eljárást indított bokor jános 49 éves büntetett előéletű gyári munkás ellen. bokor egy közös ismerősük iii. kerület csucshegyen lévő lakásán szőváltás közben zsebkésével hasbaszurta róza károly 23 éves segédmunkást, budapesti lakost, akit életveszélyes állapotban szállítottak kórházba. a rendőrség bokor jánost előzetes letartóztatásba helyezte.

x x x

a fejér megyei szár község határában zábráczi lajos 28 éves asztalos, tatabányai lakos egy kötcsönként személygépkocsival az útmenti árokba borult. a baleset következtében a gépkocsi utasa közül bársony istván 45 éves vajúr, tatabányai lakos olyan súlyosan megsérült, hogy a helyszínen meghalt. demeter lászló 35 éves vajúr sulyos, a gépkocsi harmadik utasát és a gépkocsi vezetőjét könnyű sérüléssel szállították kórházba. a baleset körülményeinek vizsgálatát a rendőrség a műszaki szakértők bevonásával folytatja./mti/

bb 20- „ki mit tud Lengyelországról,, - vetélkedő a nyíregyházi konzervgyárban

vid/ bh -cz

1969. április 25.

„ki mit tud Lengyelországról,, - címmel az üzemi kiz fiatalok részvételével - vetélkedőt rendeztek a nyíregyházi konzervgyárban. a legjobban szereplő két fiatal: szabó anna és fehér mária jutalma egyhetes lengyelországi társasutazás.

a vetélkedő előtt edward debicki, a budapesti lengyel kultúra igazgatója mondott beszédet, amelyben méltatta a magyar és lengyel nép fejlődő politikai, gazdasági, kulturális és sportkapcsolatainak jelentőségét./mti/

10.20 bh

W  
11<sup>0</sup> Dny

bb 21. békeaktiva-értekezlet nyíregyházán

vid bh- cz

1969. április 25.

a hazafias népfront szabolics-szatmár megyei bizottsága békeaktiva-értekezletet rendezett pénteken nyíregyházán. a megye minden részéből mintegy kétszáz aktivista részvételével megbeszélték a tavaszi békehónap szabolics megyei programját. szabolicsban a május 9-i tiszalöki megyei megnyitó után járásokként egy-két nagyülést, a községekben többszáz kis-ülést, csoportos beszélgetést, illetve névtalálkozót, több tananyagot tartanak. a rendezvények egy részére magyar, lengyel és vietnami vendéget is meghívunk. ezután pinczési párt, mti szerkesztőség-vezető tartott tájékoztatót a nemzetközi helyzet és a békemozgalom időszerű kérdéseiről. /mti/

bb 22. ismeretterjesztő előadások a holdra lépés kozmobiológiai problémáiról

t tf/gk zs bh -cz

1969. április 25.

pénteken a kossuth-klubban ülést tartott a tit országos biológiai választmánya. az ismeretterjesztő társulat biológiai szakosztályainak elmúlt évi munkáját értékelték, majd az 1969-70-es oktatási esztendő programjáról tárgyaltak.

az előadásokkal, szabadegyetemi, munkásakadémiai rendezvényekkel a biológus ismeretterjesztők a konkrét tudásanyag közlésén, az új tudományos eredmények bemutatásán túl, mindenekelőtt a dialektikus materialista szemlélet, a korszerű tudományos világnépek kialakítását tekintik céljuknak. fejlődéstörténeti, genetikai, idegéletani témák, biokémiai, mikrobiológiai, növény és állat-életani tárgyköröket érintenek az összeset kezdődő tit-sorozatok. érdemes megemlíteni, hogy a tit-ben már nyomtatásban megjelenték a hold meghódítása után időszerűvé váló űrbiológiai előadások tematikáját is az űrhajóban címmel dr. eckter tiber állította össze a kozmobiológiai előadások törzsanyagát.

/folyt. köv./  
10.40/gy

- 16 -

11.2 Dm

mt

bb 22. / ismeretterjesztő... 1. folyt./ bh

egész sor évfordulóról emlékeznek meg a biológusok a következő hónapokban. augusztusban a tit is megemlékezik georges cuvier, a magyar francia zoológus és paleontológus születésének 200. évfordulójáról. szeptemberben lesz 120 éve i.p. pavlov, a nobel-díjas orosz fiziológus születésének. decemberben is lesz egy szakmai évforduló: fél évszázada halt meg entz géza zoológus professzor, a darwinizmus egyik magyar utörője.

az évenként ismétlődő országos biológus napokat - immár tizenkettedik alkalommal - az idén ősszel balatonfüreden rendezik. a biológus ,,parlament,, napirendjén szereplő témák között van a hazai belvízkutatás, a magyar talajzoológiai vizsgálatok eredménye és egy érdekesnek ígérkező előadás az antarktisz növény-és állatvilágának életéről, amiről utiélményei alapján rockenbauer páli, a televízió szerkesztője számol be. /mti/

-.-

bb 23. hivatásszerű szakmává kell fejleszteni a fővállalkozást - ankét a technika házában

tz /se je bh -cz

1969. április 25.

az új gazdasági mechanizmus bevezetése óta Magyarországon is kezd az idő pénzzé válni - ezzel a megállapítást jellemezte inokai jános, a kgmti igazgatója a technika házában - péntek reggel kezdődött fővállalkozási ankét célját.

ahhoz azonban, hogy az időt valóban pénzre lehessen átváltani - folytatta - a beruházásokat realizáló szerveknek sokkal nagyobb műszaki tudással, színvonalabb szervező munkát kell végezniük. a többszáz millió forintos beruházásokat csak jól felkészült szakemberekre szabad bízni. ha tehát valamilyen beruházó szervnek ilyen szakemberei nincsenek, vegye igénybe a hozzáértő fővállalkozót, mert ha ennek a díjazása megismöveli a kiadásokat, ez a többlet a jobb munka, a korábbi üzembehelyezés révén többszörösen megtérül.

/folyt. köv./

- 17 -

10.50 bh

11.00 no  
11.10 Dm

bb 23./hivatásszerű... 1. folyt./ bh

hazánkban jelenleg körülbelül száz fővállalkozó apparátus működik, de ezeknek csak 10-15 százaléka tekinthető valóban teljes értékű szervezetnek. ennél jóval többre lenne szükség, annyira, amennyi le tudná bonyolítani a kisebb vállalatok beruházásait. hangsúlyozta inokai jános, hogy a fővállalkozás feladatköre ma már megérett arra, hogy önálló, élethivatásszerű szakmának ismerjék el, amihez széles látókörű, jó szervező-képességű, tárgyalóképes, szinte minden gazdasági terület alapvető ismereteivel rendelkező szakembereket kell kiképezni

a megnyitó után az ankét - amelyet egyébként a mtesz ipargazdasági bizottsága rendezett - az ötszáz részvevő szakembert a témakör legkiválóbb ismerőit 12 előadásban tájékoztatták a fővállalkozással kapcsolatos időszerű kérdésekről /mti/

..

bb 26. országos rizstermesztesi ankét tiszasülyön

vid./ká bh -cz

1969. április 25.

tiszasülyön, hazánk egyik legnagyobb rizstermelő gazdaságában pénteken országos ankétot tartottak a vizigabona termesztésével foglalkozó állami gazdaságok vezetői, szakemberei. a tanácskozáson elmondották: a késői kítavaszkodás, a hideg talaj miatt egyelőre késik a rizs vetése, ezért gyors és jóminőségű munkára kell felkészülni tiszasülyön az idén a munka nagy részét gépesítik. jugoszláviából újabbhárom kondor típusú rizsbetakarító kombájt kaptak és hat géppel a vetésterület mintegy hatvan százalékarót gépi erővel vágják le és csépelik el a termést. a bőhozamu és betegségekkel szemben ellenálló fajták választékának bővítésére a szovjetunióból, a kubány vidékről két mázsa donszoj 63 elnevezésű rizst kaptak kísérleti termesztésre. ez a fajta hazai viszonyok között is kiváló minőségű és bő termést ígér. a későbbiekben újabb rizsfajtákkal kísérleteznek./mti/

..

- 18 -

11.07 bh

1112 no

bb. 28. a Lottó nyerőszámai

gg/gy/cz

1969. április 25.

a sportfogadási és Lottó igazgatóság tájékoztatása szerint sarkadon a községi művelődési házban megtartott Lottósorsoláson a 17. játékhéten a következő számokat húzták ki:

48, 51, 58, 65, 69.

április 28-án a sportfogadási és Lottó igazgatóság székházában megtartandó nyilvános havi tárgynyeremény sorsoláson a 14. Lottó játékhét szelvényei vesznek részt./mti/

..

bb. 25. gazdasági vezetők fóruma kaposvárott

vid-ká/gy/cz

1969. április 25.

a somogy megyei gazdasági vezetők fóruma pénteken délelőtt kaposvárott tanácskozást rendezett. darvas lászló külkereskedelmi miniszterhelyettes tartott vitaindító előadást „a termelés és az export-import”, címmel./mti/

..

bb. 27. békeharcosok kitüntetése

vid-ká/gy/cz

1969. április 25.

a zala megyei békebizottság pénteki aktívülésén dr. hetés ferenc, a hazafias népfőrdő megyei bizottságának elnöke 50 békeharcosnak adta át az országos béke tanács által adományozott aranykoszorus jelvényt./mti/

..

11.10/gy

1115 no.  
1130 Du

- 19 -

bb. 24. megnyílt a magyarországi szlovákok demokratikus szövetségének kongresszusa

t fe/j/gy/cz

1969. április 25.

a magyarországi szlovákok demokratikus szövetségének kongresszusa pénteken megkezdte tanácskozását a néphadsereg központi klubjában. hazánk szlovák lakosságának képviselőjében 170 küldött van jelen a kongresszuson. az elnökségben foglal helyet benke valéria az mszmp kb tagja, a társadalmi szemle főszerkesztője, barati józsef a hazafias népfront országos tanácsának titkára és dr. kovács lászló a művelődésügyi minisztérium nemzetiségi osztályának vezetője.

krizsán ferencnek, a ludové noviny főszerkesztőjének elnöki megnyitója után bielik györgy a szövetség főtítkára a két kongresszus között eltelt négy év munkájáról számolt be.

bevezetőben megállapította, hogy a szlovák nemzetiségi dolgozók aktív, cselekvő tagjai szocializmust építő társadalmunknak és hogy a szocialista termelési viszonyok létrejöttével leomlottak az utolsó korlátok, amelyek gátat emeltek ember és ember közé, és bázisát alkothatták a nemzetiségek közötti ellentéteknek. a szlovák nemzetiségű dolgozók érdekei mind egyéni, mind közösségi célok viszonylatában elválaszthatatlanok azoktól a mindenkor céloktól, amelyeket pártunk az egész társadalom továbbfejlődése érdekében kitűzött. szocialista rendszerünk csakis a munkát, a szorgalmat, a köz javára végzett hasznos tevékenységet tekintti egyedüli mércének az egyes emberek megítélésében. a szövetség tevékenységén mulik, hogy a szlovák dolgozók erejük, tehetségük és képességük legjavát adják a köznek, a társadalomnak.

a szövetség számos nemzetiségi községben tartott béke- és barátságesteket, szolidaritási napokat. a politikai tárgyu rendezvények iránt mindenütt nagy érdeklődés nyilvánult meg, a termek zsufolásig megteltek, és ez is bizonyítéka annak, hogy a szlovák ajku lakosság érdeklődési köre is egyre tágul. a szövetség az elmúlt négy évben is igyekezett segítséget nyújtani a szlovák nemzetiségű dolgozók kulturális fejlődéséhez. ennek érdekében szorosán együttműködik a helyi szervekkel, a hazafias népfronttal.

/folyt. köv./

1132 Dui

- 20 -

bb. 24. / megnyílt .... 1. folyt./ gy

megelégedéssel adott hangot a beszámoló annak is, hogy a szlovák ajku dolgozók köreiből számos tanácselnök, titkár, tsz elnök, szervezetési és vállalati igazgató került ki, és megtalálni őket a parlamenti képviselők soraiban is. a szlovák nemzetiségi községek eredmény- és tervlistáin a leggyakrabban a következő kifejezések olvashatók: új óvoda, iskola, orvosi rendelő, kulturház, stb.

a szlovák lakosság körében igen népszerűek a kulturestek, a nemzetiségi napok, béke- és barátsági találkozók. évenként 40-45 községben mintegy 60 ilyen kulturpolitikai rendezvényre kerül sor. az öntevékeny együttesek többtízezer néző előtt háromszázszor mutatták be műsorukat. a termelőszövetkezeti pártosság társadalmi életét formálják a népszerű mezőgazdasági szakkörök. új intézmény az ugynevezett klubkönyvtár. a szlovák dolgozók szétszórt települési viszonyai mellett ezek a művelődési intézmények nagyon hasznos és igen eredményes szerepet töltenek be különösen a békés megyei tanyavilágban, a nyírségi bokrokon és másutt. több kis szlovák faluban örömmel üdvözölnék az ilyen olvasó-vitázó klubok mielőbbi létrehozását. hírt adott arról is a beszámoló, hogy jelentős anyagi támogatással felújítják a nemzetiségi könyvtárakat, s már eddig is említésre méltó segítséget kaptak az iskolai könyvtárak szlovák nyelvű ifjúsági könyvek jobb ellátásához. a „nyomkereső mozgalom”, keretében értékes ereklyéket gyűjtöttek össze, s ezekből egy sor helytörténeti és néprajzi kiállítást rendeztek. azon fáradoznak, hogy hazánk felszabadulásának 25. évfordulójára még teljesebbé tegyék a magyarországi szlovákok múltjával, életével, népszokásaival összefüggő értékeket. ezzel kapcsolatban megemlítette a beszámoló, hogy a közelmúltban irodalmi pályázatot hirdettek meg, s a legjobb munkákat megjelentetik.

részletesen foglalkozott a beszámoló a szlovák nemzetiségi dolgozók gyermekeinek iskolai oktatásával és ezek hiányosságai-val. csökkent a tanulók létszáma, de ehhez feltétlenül hozzájárult a szlovák nemzetiségű szülők részéről tapasztalható közömbösség az anyanyelv iránt.

/folyt. köv./

11.30/gy

- 21 -

1132 Dui

bb. 24. megnyílt a magyarországi szlovákok demokratikus szövetségének kongresszusa

t fe/j/gy/cz

1969. április 25.

a magyarországi szlovákok demokratikus szövetségének kongresszusa pénteken megkezdte tanácskozását a néphadsereg központi klubjában. hazánk szlovák lakosságának képviselőjében 170 küldött van jelen a kongresszuson. az elnökségben foglal helyet benke valéria az mszmp kb tagja, a társadalmi szemle főszerkesztője, barati józsef a hazafias népfront országos tanácsának titkára és dr. kővágó lászló a művelődésügyi minisztérium nemzetiségi osztályának vezetője.

krizsán ferencnek, a ludové noviny főszerkesztőjének elnöki megnyitóját követően bielik györgy a szövetség főtítkára a két kongresszus között eltelt négy év munkájáról számolt be.

bevezetőben megállapította, hogy a szlovák nemzetiségi dolgozók aktív, cselekvő tagjai szocializmust építő társadalmunknak és hogy a szocialista termelési viszonyok létrejöttével leomlottak az utolsó korlátok, amelyek gátat emeltek ember és ember közé, és bázisát alkothatták a nemzetiségek közötti ellentéteknek. a szlovák nemzetiségű dolgozók érdekei mind egyéni, mind közösségi célok viszonylatában elválaszthatatlanok azoktól a mindenkor céloktól, amelyeket pártunk az egész társadalom továbbfejlődése érdekében kitűzött. szocialista rendszerünk csakis a munkát, a szorgalmat, a köz javára végzett hasznos tevékenységet tekintti egyedüli mércének az egyes emberek megítélésében. a szövetség tevékenységén múlik, hogy a szlovák dolgozók erejük, tehetségük és képességük legjavát adják a köznek, a társadalomnak.

a szövetség számos nemzetiségi községben tartott béke- és barátságesteket, szolidaritási napokat. a politikai tárgyu rendezvények iránt mindenütt nagy érdeklődés nyilvánult meg, a termek zsúfolásig megteltek, és ez is bizonyította annak, hogy a szlovák ajku lakosság érdeklődési köre is egyre tágul. a szövetség az elmúlt négy évben is igyekezett segítséget nyújtani a szlovák nemzetiségű dolgozók kulturális fejlődéséhez. ennek érdekében szorosan együttműködik a helyi szervekkel, a hazafias népfronttal.

/folyt. köv./

1130mf  
1152 Du

- 20 -

bb. 24. / megnyílt .... 1. folyt./ gy

megelégedéssel adott hangot a beszámoló annak is, hogy a szlovák ajku dolgozók köréből számos tanácselnök, titkár, tsz elnök, szövetkezeti és vállalati igazgató került ki, és megtalálni őket a parlamenti képviselők soraiban is. a szlovák nemzetiségi községek eredmény- és tervlistáin a leggyakrabban a következő kifejezések olvashatók: új óvoda, iskola, orvosi rendelő, kulturház, stb.

a szlovák lakosság körében igen népszerűek a kultúrestek, a nemzetiségi napok, béke- és barátsági találkozók. évenként 40-45 községben mintegy 60 ilyen kulturpolitikai rendezvényre kerül sor. az öntevékeny együttesek többtízezer néző előtt háromszázszor mutatták be műsorukat. a termelőszövetkezeti parasztság társadalmi életét formálják a népszerű mezőgazdasági szakkörök. új intézmény az ugynevezett klubkönyvtár. a szlovák dolgozók szétszórt települési viszonyai mellett ezek a művelődési intézmények nagyon hasznos és igen eredményes szerepet töltenek be különösen a békés megyei tanyavilágban, a nyírségi bokrokon és másutt. több kis szlovák faluban örömmel üdvözölnék az ilyen olvasó-vitázó klubok mielőbbi létrehozását. hírt adott arról is a beszámoló, hogy jelentős anyagi támogatással felújítják a nemzetiségi könyvtárakat, s már eddig is említésre méltó segítséget kaptak az iskolai könyvtárak szlovák nyelvű ifjúsági könyvek jobb ellátásához. a „nyomkereső mozgalom”, keretében értékes ereklyéket gyűjtöttek össze, s ezekből egy sor helytörténeti és néprajzi kiállítást rendeztek. azon fáradoznak, hogy hazánk felszabadulásának 25. évfordulójára még teljesebbé tegyék a magyarországi szlovákok múlt-jával, életével, népszokásaival összefüggő értékeket. ezzel kapcsolatban megemlítette a beszámoló, hogy a közelmúltban irodalmi pályázatot hirdettek meg, s a legjobb munkákat megjelentetik.

részletesen foglalkozott a beszámoló a szlovák nemzetiségi dolgozók gyermekeinek iskolai oktatásával és ezek hiányosságai-val. csökkent a tanulók létszáma, de ehhez feltételenül hozzájárult a szlovák nemzetiségű szülők részéről tapasztalható közömbösség az anyanyelv iránt.

/folyt. köv./

11.30/gy

- 21 -

1130mf  
1152 Du

bb. 24. megnyílt a magyarországi szlovákok demokratikus szövetségének kongresszusa

t fe/j/gy/cz

1969. április 25.

a magyarországi szlovákok demokratikus szövetségének kongresszusa pénteken megkezdte tanácskozását a néphadsereg központi klubjában. hazánk szlovák lakosságának képviselőjében 170 küldött van jelen a kongresszuson. az elnökségben foglal helyet benke valéria az mszmp kb tagja, a társadalmi szemle főszerkesztője, barati józsef a hazafias népfront országos tanácsának titkára és dr. kővágyó lászló a művelődésügyi minisztérium nemzetiségi osztályának vezetője.

krizsán ferencnek, a tudové noviny főszerkesztőjének elnöki megnyitója után bielik györgy a szövetség főtitkára a két kongresszus között eltelt négy év munkájáról számolt be.

bevezetőben megállapította, hogy a szlovák nemzetiségi dolgozók aktív, cselekvő tagjai szocializmust építő társadalmunknak és hogy a szocialista termelési viszonyok létrejöttével leomlottak az utolsó korlátok, amelyek gátat emeltek ember és ember közé, és bázisát alkothatták a nemzetiségek közötti ellentéteknek. a szlovák nemzetiségű dolgozók érdekei mind egyéni, mind közösségi célok viszonylatában elválaszthatatlanok azoktól a mindenkor céloktól, amelyeket pártunk az egész társadalom továbbfejlődése érdekében kitűzött. szocialista rendszerünk csakis a munkát, a szorgalmat, a köz javára végzett hasznos tevékenységet tekintti egyedüli mércének az egyes emberek megítélésében. a szövetség tevékenységén mulik, hogy a szlovák dolgozók erejük, tehetségük és képességük legjavát adják a köznek, a társadalomnak.

a szövetség számos nemzetiségi községben tartott béke- és barátságesteket, szolidaritási napokat. a politikai tárgyu rendezvények iránt mindenütt nagy érdeklődés nyilvánult meg, a termek zsufolásig megteltek, és ez is bizonyította annak, hogy a szlovák ajku lakosság érdeklődési köre is egyre tágul. a szövetség az elmúlt négy évben is igyekezett segítséget nyújtani a szlovák nemzetiségű dolgozók kulturális fejlődéséhez. ennek érdekében szorosán együttműködik a helyi szervekkel, a hazafias népfronttal.

/folyt. köv./

1130 mP  
1152 Du

- 20 -

bb. 24. / megnyílt .... 1. folyt./ gy

megelégedéssel adott hangot a beszámoló annak is, hogy a szlovák ajku dolgozók köréből számos tanácselnök, titkár, tsz elnök, szövetkezeti és vállalati igazgató került ki, és megtalálni őket a parlamenti képviselők soraiban is. a szlovák nemzetiségi községek eredmény- és tervlistáin a leggyakrabban a következő kifejezések olvashatók: új óvoda, iskola, orvosi rendelő, kulturház, stb.

a szlovák lakosság körében igen népszerűek a kultürestek, a nemzetiségi napok, béke- és barátsági találkozók. évenként 40-45 községben mintegy 60 ilyen kulturpolitikai rendezvényre kerül sor. az öntevékeny együttesek többtízezer néző előtt háromezradszor mutatták be műsorukat. a termelőszövetkezeti pártbizottság társadalmi életét formálják a népszerű mezőgazdasági szakkörök. új intézmény az ugynevezett klubkönyvtár. a szlovák dolgozók szétszórt települési viszonyai mellett ezek a művelődési intézmények nagyon hasznos és igen eredményes szerepet töltenek be különösen a békés megyei tanyavilágban, a nyírségi bokrokon és másutt. több kis szlovák faluban örömmel üdvözölnék az ilyen olvasó-vitázó klubok mielőbbi létrehozását. hírt adott arról is a beszámoló, hogy jelentős anyagi támogatással felújítják a nemzetiségi könyvtárakat, s már eddig is említésre méltó segítséget kaptak az iskolai könyvtárak szlovák nyelvű ifjúsági könyvek jobb ellátásához. a „nyomkereső mozgalom”, keretében értékes ereklyéket gyűjtöttek össze, s ezekből egy sor helytörténeti és néprajzi kiállítást rendeztek. azon fáradoznak, hogy hazánk felszabadulásának 25. évfordulójára még teljesebbé tegyék a magyarországi szlovákok múlt-jával, életével, népszokásaival összefüggő értékeit. ezzel kapcsolatban megemlítette a beszámoló, hogy a közelmúltban irodalmi pályázatot hirdettek meg, s a legjobb munkákat megjelentetik.

részletesen foglalkozott a beszámoló a szlovák nemzetiségi dolgozók gyermekeinek iskolai oktatásával és ezek hiányosságai-val. csökkent a tanulók létszáma, de ehhez feltételenül hozzájárult a szlovák nemzetiségű szülők részéről tapasztalható közömbösség az anyanyelv iránt.

/folyt. köv./

11.30/gy

- 21 -

1135 mP  
1152 Du

bb. 24. megnyílt a magyarországi szlovákok demokratikus szövetségének kongresszusa

t fe/j/gy/cz

1969. április 25.

a magyarországi szlovákok demokratikus szövetségének kongresszusa pénteken megkezdte tanácskozását a néphadsereg központi klubjában. hazánk szlovák lakosságának képviselőjében 170 küldött van jelen a kongresszuson. az elnökségben foglal helyet benke valéria az mszmp kb tagja, a társadalmi szemle főszerkesztője, barati józsef a hazafias népfront országos tanácsának titkára és dr. kovács lászló a művelődésügyi minisztérium nemzetiségi osztályának vezetője.

krizsán ferencnek, a ludové noviny főszerkesztőjének elnöki megnyitóját követően győrgy a szövetség főtitkára a két kongresszus között eltelt négy év munkájáról számolt be.

bevezetőben megállapította, hogy a szlovák nemzetiségi dolgozók aktív, cselekvő tagjai szocializmust építő társadalmunknak és hogy a szocialista termelési viszonyok létrejöttével leomlottak az utolsó korlátok, amelyek gátat emeltek ember és ember között, és bázisát alkothatták a nemzetiségek közötti ellentéteknek. a szlovák nemzetiségű dolgozók érdekei mind egyéni, mind közösségi célok viszonylatában elválaszthatatlanok azoktól a mindenkori céloktól, amelyeket pártunk az egész társadalom továbbfejlődése érdekében kitűzött. szocialista rendszerünk csakis a munkát, a szorgalmat, a köz javára végzett hasznos tevékenységet tekintti egyedüli mércének az egyes emberek megítélésében. a szövetség tevékenységén múlik, hogy a szlovák dolgozók erejük, tehetségük és képességük legjavát adják a köznek, a társadalomnak.

a szövetség számos nemzetiségi községben tartott béke- és barátságesteket, szolidaritási napokat. a politikai tárgyu rendezvények iránt mindenütt nagy érdeklődés nyilvánult meg, a termek zsúfolásig megteltek, és ez is bizonyította annak, hogy a szlovák ajku lakosság érdeklődési köre is egyre tágul. a szövetség az elmúlt négy évben is igyekezett segítséget nyújtani a szlovák nemzetiségű dolgozók kulturális fejlődéséhez. ennek érdekében szorosan együttműködik a helyi szervekkel, a hazafias népfronttal.

/folyt. köv./

1130 Dny  
1132 Dny

- 20 -

bb. 24. / megnyílt .... 1. folyt. / gy

megelégedéssel adott hangot a beszámoló annak is, hogy a szlovák ajku dolgozók köreiből számos tanácselnök, titkár, tsz elnök, szövetkezeti és vállalati igazgató került ki, és megtalálni őket a parlamenti képviselők soraiban is. a szlovák nemzetiségi községek eredmény- és tervlistáin a leggyakrabban a következő kifejezések olvashatók: új óvoda, iskola, orvosi rendelő, kulturház, stb.

a szlovák lakosság körében igen népszerűek a kulturestek, a nemzetiségi napok, béke- és barátsági találkozók. évenként 40-45 községben mintegy 60 ilyen kulturpolitikai rendezvényre kerül sor. az öntevékeny együttesek többtízezer néző előtt háromszázszor mutatták be műsorukat. a termelőszövetkezeti parasztság társadalmi életét formálják a népszerű mezőgazdasági szakkörök. új intézmény az ugynevezett klubkönyvtár. a szlovák dolgozók szétszórta települési viszonyai mellett ezek a művelődési intézmények nagyon hasznos és igen eredményes szerepet töltenek be különösen a békés megyei tanyavilágban, a nyírségi bokrokon és másutt. több kis szlovák faluban örömmel üdvözölnék az ilyen olvasó-vitázó klubok mielőbbi létrehozását. hírt adott arról is a beszámoló, hogy jelentős anyagi támogatással felújítják a nemzetiségi könyvtárakat, s már eddig is említésre méltó segítséget kaptak az iskolai könyvtárak szlovák nyelvű ifjúsági könyvek jobb ellátásához. a „nyomkereső mozgalom”, keretében értékes ereklyéket gyűjtöttek össze, s ezekből egy sor helytörténeti és néprajzi kiállítást rendeztek. azon fáradoznak, hogy hazánk felszabadulásának 25. évfordulójára még teljesebbé tegyék a magyarországi szlovákok múltjával, életével, népszokásaival összefüggő értékeit. ezzel kapcsolatban megemlítette a beszámoló, hogy a közelmúltban irodalmi pályázatot hirdettek meg, s a legjobb munkákat megjelentetik.

részletesen foglalkozott a beszámoló a szlovák nemzetiségi dolgozók gyermekeinek iskolai oktatásával és ezek hiányosságai-val. csökkent a tanulók létszáma, de ehhez feltétlenül hozzájárult a szlovák nemzetiségű szülők részéről tapasztalható közömbösség az anyanyelv iránt.

/folyt. köv./

11.30/gy

- 21 -

1135 Dny  
1132 Dny

bb. 24. / megnyilt.... 2. folyt./ gy

a nyelvi oktatásban tapasztalható hiányosságok nem a nemzetiségi politika lényegéből fakadnak, annak iránya és célja nem változott. példa erre, hogy államunk a nemzetiségi nyelv magas színvonalu oktatására mintegy 800 féle nemzetiségi tankönyvet jelentetett meg 70 millió forint értékben. jelentős anyagi támogatást biztosít az iskolák, diákoknak, főiskola tan-  
székek és a szövetség működéséhez. a beszámoló utalt arra, hogy a nemzetiségi oktatás terén mutatkozó hiányosságok megszüntetésére a művelődésügyi minisztérium megtette a szükséges intézkedéseket. így többek között a pedagógusellátás, az oktatók szakmai felkészültségének megjavítására. szó esett arról is, hogy a szlovák nemzetiségi dolgozók és a szövetség kérésére békés megyében helyi rádióadót létesítenek, hogy lehetőséget adjanak szlovák nyelvű műsor sugárzására. a szövetség a politikai és kulturális munkája hatékonyságának növelése érdekében az eddigieknél nagyobb figyelmet szentel majd a szövetség lapjának, amely fontos szerepet tölt be e téren.

a beszámolót vita követte. felszólaít és a párt központi bizottsága üdvözlétét tolmácsolta benke valéria. üdvözölte a kongresszust barati józsef a hmf titkára./mti/

bb 29. csongrádból megindult a rendszeres saláta export  
vid/ká bh -cz 1969. április 25.

csongrád megyéből megkezdődött a rendszeres saláta export. pénteken a német demokratikus köztársaságba 20.000 fej primort szállítottak. a 10-12 dekás salátákat a deszki kossuth és a szegedi felszabadulás tsz nagyüzemi kertészeiben, illetve az újszegedi kiskertekben műanyagfólia, vagy üveg alatt termették. ezenkívül ugyancsak az ndk-ba mintegy 80.000 csomó piros retek küldtek. a végéhez közeledő retek-szezont most már felváltja a saláta idény. a jövő héten a tiszamaros szögből megkezdődik a szabadföldi zöldséru exportja is./mti/

11.38/gy

11.38/gy  
11.38/gy

- 22 -

bb 30. hetvenöt éves jubileumát ünnepli a fővárosi lászló kórház  
t ms/gk zs bh -cz 1969. április 25.

-a fertőző betegségek elleni küzdelem vezető hazai intézménye, a fővárosi lászló kórház 75 éves fennállását ünnepli. a jubileum alkalmából pénteken az országos közegészségügyi intézet nagytermében kétnapos emlékünnepe kezdődött, amelyen résztvett cseierki lajos, az elnöki tanács titkára, és dr. szabó zoltán egészségügyi miniszter is. a szovjetunióból, bulgáriából, cseh-szlovákiából, jugoszláviából, lengyelországból és a német demokratikus köztársaságból delegációk érkeztek az ünnepségre.

a jubileumi ünnepséget dr. dobos ödön, a fővárosi tanács egészségügyi főosztályának helyettes vezetője nyitotta meg, majd a kórház vezetői- dr. román józsef igazgató főorvos, dr. csapó józsef professzor, dr binder lászló egyetemi magántanár, osztályvezető főorvos - előadásban számoltak be a magyar fertőző betegellátás eredményeiről, a lászló kórház fejlődéséről.

dr. szabó zoltán ünnepi beszédében méltatta a magyar egészségügy egyik vezető intézményének háromnegyed évszazados munkáját. értékelést adott a közegészségügy és különösen a fertőző betegségek elleni küzdelem eredményeiről. s kitért arra, milyen jelentős szerepet töltött és tölt be a lászló kórház - mint országos vezető intézet - szakmai és módszertani irányításával is. egészségügyünk a jövőben is nagy szerepet szán a nagy multu intézménynek a szakmai irányítás, képzés, és továbbképzés terén, a magas színvonalu betegellátás továbbfejlesztésében és széleskörűvé tételében, s nem utolsósorban a kórházhygiéne előrevitelében, a társ-fertőzések, az ugynevezett iatrogén infekciók megelőzésében.

a miniszter ezután kitüntetésekét adott át. a munka érdemrend arany fokozatát kapta dr. román józsef igazgató főorvos és dr. csapó józsef professzor. többen egyéb kitüntetésekét kaptak.

az ünnepe második felében a vendégprofesszorok számoltak be előadásaikban országuk fertőző beteg- ellátásáról.

szombaton az előadások vitájára kerül sor, majd az ünnepe az új 300 ágyas pavilon alapkövetételével ér véget./mti/

- 23 -

12.33 bh

12.33 bh  
13.40 Dm

bb. 24. / megnylt.... 2. folyt./ gy

a nyelvi oktatásban tapasztalható hiányosságok nem a nemzetiségi politika lényegéből fakadnak, annak iránya és célja nem változott. példa erre, hogy államunk a nemzetiségi nyelv magas színvonalu oktatására mintegy 800 féle nemzetiségi tankönyvet jelentetett meg 70 millió forint értékben. jelentős anyagi támogatást biztosít az iskolák, diákoknak, főiskola tan-  
székek és a szövetség működéséhez. a beszámoló utalt arra, hogy a nemzetiségi oktatás terén mutatkozó hiányosságok megszüntetésére a művelődésügyi minisztérium megtette a szükséges intézkedéseket. így többek között a pedagógusellátás, az oktatók szakmai felkészültségének megjavítására. szó esett arról is, hogy a szlovák nemzetiségi dolgozók és a szövetség kérésére békés megyében helyi rádióadót létesítenek, hogy lehetőséget adjanak szlovák nyelvű műsor sugárzására. a szövetség a politikai és kulturális munkája hatékonyságának növelése érdekében az eddigieknél nagyobb figyelmet szentel majd a szövetség lapjának, amely fontos szerepet tölt be e téren.

a beszámolót vita követte. felszólalt és a párt központi bizottsága üdvözlétét tolmácsolta benke valéria,. üdvözölte a kongresszust barati józsef a hnf titkára./mti/

..

bb 29. csongrádból megindult a rendszeres saláta export  
vid/ká bh -cz .. 1969. április 25.

csongrád megyéből megkezdődött a rendszeres saláta export. pénteken a német demokratikus köztársaságba 20.000 fej primört szállítottak. a 10-12 dekás salátákat a deszki kossuth és a szegedi felszabadulás tsz nagyüzemi kertészeteiben, illetve az orszegedi kiskertekben műanyag fólia, vagy üveg alatt termeszték. ezenkívül ugyancsak az ndk-ba mintegy 80.000 csomó piros retek küldtek. a végéhez közeledő retek-szezont most már felváltja a saláta idény. a jövő héten a tiszamagyarországi szőlőből megkezdődik a szabadföldi zöldség exportja is./mti/

11.38/gy

11.38/gy  
11.38/gy

- 22 -

bb 30. hetvenöt éves jubileumát ünnepli a fővárosi László kórház  
t ms/gk zs bh -cz 1969. április 25.

-a fertőző betegségek elleni küzdelem vezető hazai intézménye, a fővárosi László kórház 75 éves fennállását ünnepli. a jubileum alkalmából pénteken az országos közegészségügyi intézet nagytermében kétnapos emlékünnepe kezdődött, amelyen résztvett cseterki lajos, az elnöki tanács titkára, és dr. szabó zoltán egészségügyi miniszter is. a szovjetunióból, bulgáriából, csehszlovákiából, jugoszláviából, lengyelországból és a német demokratikus köztársaságból delegációk érkeztek az ünnepekre.

a jubileumi ünnepeket dr. dobos ödön, a fővárosi tanács egészségügyi főosztályának helyettes vezetője nyitotta meg, majd a kórház vezetői- dr. román józsef igazgató főorvos, dr. csapó józsef professzor, dr. binder lászló egyetemi magántanár, osztályvezető főorvos - előadásban számoltak be a magyar fertőző betegellátás eredményeiről, a László kórház fejlődéséről.

dr. szabó zoltán ünnepi beszédében méltatta a magyar egészségügyi egyik vezető intézményének háromnegyed évszázados munkáját. értékelést adott a közegészségügy és különösen a fertőző betegségek elleni küzdelem eredményeiről. s kitért arra, milyen jelentős szerepet töltött és tölt be a László kórház - mint országos vezető intézet - szakmai és módszertani irányításával is. egészségügyünk a jövőben is nagy szerepet szán a nagy múltú intézménynek a szakmai irányítás, képzés, és továbbképzés terén, a magas színvonalu betegellátás továbbfejlesztésében és széleskörűvé tételében, s nem utolsósorban a kórházhigiéne előrelépésében, a társ-fertőzések, az ugynevezett iatrogén infekciók megelőzésében.

a miniszter ezután kitüntetésekkel adta át, a munka érdemrend arany fokozatát kapta dr. román józsef igazgató főorvos és dr. csapó józsef professzor. többen egyéb kitüntetésekkel is jutalmazták.

az ünnepek második felében a vendégprofesszorok számoltak be előadásaikban országuk fertőző beteg- ellátásáról.

szombaton az előadások vitájára kerül sor, majd az ünnepek az új 300 ágyas pavilon alapkövetésével ér véget./mti/

- 23 -

12.33 bh

12.33 bh  
13.42 Dm

bb 31. szezonnyitó a duna-kanyarban - megérkeztek az első kempingezők

vid gö /kz ká bh -cz

1969. április 25.

a szokásosnál korábban, pénteken megnyitotta kapuját a papszigeti és a nagymarosi kemping. a szentendrei tábor faházába 110 jugoszláv, a nagymarosiba pedig 68 csehszlovák vendég költözött. a leányfalui kempingben vasárnap köszöntik az első lakókat. a pesti megyei idegenforgalmi hivatal gondosan, több újdonsággal készült fel a szezonra. a duna-kanyar három táborhelyét és a junius elején nyitó érdekligeti kempinget kicsinositották, a faházak kényelmesebb berendezést kaptak, s május 1-től melegvizet is szolgáltatnak. újdonság, hogy a megyei idegenforgalmi hivatal bérletet bocsát ki a sátorozó vikkendezők számára. a bérlet mind a négy kempingbe érvényes. az idén először a papszigeti és a nagymarosi kempingekben egy hetes üdülést szerveznek. a szállás és a teljes ellátás mellett gazdag programról gondoskodnak: bemutatják a főváros és a duna-kanyar nevezetességeit. a hét napos üdülés részvevői csak hat nap költségeit fizetik.

a duna-kanyar kempingjei az idén tovább bővülnek. papszigeten medencés strand készül, s hamarosan megkezdik egy csónaktároló valamint korszerűen felszerelt kikötő építését. a táborban presszó és melegkonyha büfé nyílik. a nagymarosi kemping kisvendéglőt, a leányfalui tábor pedig csónakkikötőt és tárolót kap./mti/

--

bb 32. teher-katamarán vízrebocsátása tápén

vid/kzb ká bh-cz

1969. április 25.

vízre bocsátották a mahart tápéi hajóüzemében az ott készült első duplatörzsű teher-katamaránt. a kettős hajótest biztonságosan hordozza a 200 tonna kavics befogadására alkalmas 9 rekeszes hombárt, a szállítószalagot, illetve anyagmozgató berendezést. ez utóbbit központi vezérlőpulttról irányítják, s így önműködően rakja ki- és be a kavicsot. az önjáró és önrakodó teherhajón az irányító személyzetnek modern konyhával, s lakószobával ellátott lakosztályt rendeztek be. a hajó rövidesen megkezdí a dunán az építkezési kavics szállítását. még az idén további 7 ilyen különleges vízi járművet készítenek./mti/

- 24 -

12.38 bh

13<sup>00</sup> no

13<sup>40</sup> DM

bb 33. megkezdődött a iv. országos amatőr könnyűzenei fesztivál salgótarjánban

vid-kz/ mmé ká bh -cz

1969. április 25.

pénteken salgótarjánban megkezdődött a iv. országos amatőr könnyűzenei fesztivál. a város három művelődési házában - az öblösüveggyári művelődési otthonban, a kohász kulturházban és a városközponti művelődési palotában - zsűri elé léptek az első együttesek. a három-napos fesztiválon hatvan zenekar, köztük három külföldi, vesz részt. megérkezett az ndk-ban dolgozó magyar fiatalok corvina néven nemrég alakult zenei együttese is. az 57 hazai együttes közül 32 a beat, 8 a pol-beat, 12 a hagyományos és hat a jazz zenét képviseli. a zenei együttesekkel 25 szólóénekes is dobogóra lép.

a fesztivál első napi versenypogramját a külföldi zenekarok bemutatkozó hangversenyével zárják. szombaton és vasárnap folytatódnak a különböző kategóriát képviselő zenei együttesek versenyei, majd vasárnap gálaesttel zárul a iv. országos amatőr könnyűzenei fesztivál salgótarjánban./mti/

--

bb. 35. népfrentküldöttség utazott a vdk-ba - sarlós istván nyilatkozata

t di/gk/zs/gy/cz

1969. április 25.

sarlós istvánnak, a hazafias népfrent országos tanácsa alelnökének, a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága elnökének vezetésével népfrentküldöttség utazott pénteken a vietnami demokratikus köztársaságba. a delegációt szabó pál, a hazafias népfrent országos tanácsának alelnöke és társadalmi életünk számos más vezető személyisége, köztük az országos béketanács, a magyar szolidaritási bizottság és a fővárosi tanács több tisztségviselője bucsuztatta a ferihegyi repülőtéren. jelen volt az elutazásnál hoang luong, a vietnami demokratikus köztársaság magyarországi nagykövete és le huu van, a délvietnami nemzeti felszabadítási front budapesti állandó képviselőjének ideiglenes vezetője is.

sarlós istván elutazása előtt nyilatkozott a magyar távirati iroda munkatársnak:

- a vietnami demokratikus köztársaság hazafias frontja meghívásának teszünk eleget és a front hazánkban járt delegációjának legutóbbi látogatását viszonzzuk. utazásunk némiképp összefügg a „budapest - hanoiért”, akcióval és egyben előzményét jelenti a népfrent, a békemozzgalom, egész társadalmunk újabb tavaszi demonstráció-sorozatának, amelynek ezuttal is a vietnami nép iránti szolidaritás erősítése, még szélesebbkörű kibontakoztatása az egyik legfontosabb célja.

/folyt. köv./  
13.27/gy

- 25 -

13<sup>30</sup> no  
14<sup>10</sup> DM

bb. 35. / népfrentküldöttség.... 1. folyt./ gy

Látogatásunk jó alkalom arra, hogy közelebbről is megismerjük, hogyan élnek, dolgoznak, alkotnak ma a demokratikus vietnam lakói. képet kaphatunk az újjáépítés jelenlegi helyzetéről és további terveiről, feladatairól, s olyan szemmel is körülnézhetünk, hogy hol, milyen területen nyújthatunk további segítséget a háboru ütötte sebek gyógyításához.

- a hazafias front vezetőivel megbeszéléseket folytatunk majd a két testvérmozgalom kapcsolatainak fejlesztéséről, együttműködésének gazdagításáról és azokról a lehetőségekről, amelyek kiaknázásával, új formák, módszerek felsorakoztatásával még jobban elmélyíthetjük hagyományos barátságunkat. tudjuk: vendéglátóink annak bemutatására, bizonyítására is fel kívánják használni látogatásunkat, hogy nagyra értékelik, jól hasznosítják vietnamban népünk, a szocialista országok, az egész haladó világ segítségét, a demokratikus vietnam képviselőitől örömmel hallottam itt a repülőtéren a hírt, hogy hazájukban most takarították be a bombázások beszüntetése utáni első termést, és jól sikerült az aratás.

- a látogatás során hanoi vezetőivel is találkozunk. megbeszéléseinken egyebek között arról a kórházról is szó esik, amelyet a „budapest-hanoiért” akció eredményéből ajándékoztunk a vietnami demokratikus köztársaság fővárosának. a berendezések nagy része már megérkezett hanoi-ba és április 30-án indul utnak budapestről az utolsó szállítmány. eredetileg azt terveztük, hogy tábori kórházzal bővítjük hanoi egészségügyi intézményeinek hálózatát, az új helyzetben azonban lehetővé vált, hogy állandó telepítésű legyen a gyógyításnak ez a hajléka, a változással járó feladatok tanulmányozására és megoldására két mérnökünk már a helyszínen tartózkodik.

- világot látni mindig szép és izgatmas élményt jelent, de sokszorosan az, ha vietnamba utazhat az ember. más életforma, más szokások, más magatartás és más emberek várnak bennünket, a kiktől nagyon sokat tanulhatunk. ők a legnehezebb körülmények, a legnagyobb megpróbáltatások közepette is olyan tanúságot tettek, bizonyoságot adtak hazaszeretetükről, amely példa lehet a mi számunkra is; olyan gyakorlatot valósítottak meg az emberek együttélésében, összefogásában, az egymásnak nyújtott segítségben, amelyből szintén érdemes és kell is tanulnunk./mti/

13.33/gy

- 26 -

13.33/gy  
14.10/Dau

bb 34. időjárásjelentés

tr bh

1969. április 25.

a meteorológiai intézet jelenti április 25-én, pénteken délben:

a nappali felmelegedés kissé erősödik

a nedves óceáni levegő hullámai ma reggel a brit szigetek skandinávia déli felén, valamint közép-és kelet-európában okoztak erősen felhős, többfelé esős, helyenként szeltes változó időjárást. szárazabb, csendesebb és melegebb idő csak szárazföldünk déli részein van. a következő 36 órában közép-európa és így a kárpát-medence is valószínűleg az említett szárazabb időjárási zónába kerül.

hazánkban csütörtökön napközben felhőátvonulások voltak. a nyugati megyékben 3-6, keleten 6-10 órán át sütött a nap. sokfelé esett az eső, záporosó, egy-két helyen zivatar is volt. a lehállott csapadék mennyisége általában nem haladta meg a 2 millimétert, misinaton azonban elérte az 5, mohácson a 7 millimétert. a hőmérséklet 12-17 fokig emelkedett. pénteken hajnalban 2-9 fok közötti minimum-hőmérsékletet mértek. az éjszakai rövid kiderülés után a hajnali óráktól kezdve fokozatosan befelhősödött az ég, és szórvaosan kisebb esők, futó záporok voltak. a hőmérséklet 11 órára 11-17 fokig emelkedett.

budapesten csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke 11,3 fok volt, 1,7 fokkal alacsonyabb, mint a sokévi átlag. ma 12 órakor a hőmérséklet budapesten 14 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 764 milliméter, mérsékelten emelkedik.

várható időjárás szombat estig: változóan felhős idő, szórvaosan előforduló kisebb átfutó esővel. mérsékelt, időnként megélénkülő, nyugati-délnyugati szél. a hőmérséklet kissé emelkedik. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 5-10, legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton 17-22 fok között.

a duna vizállása budapestnél 297 centiméter./mti/

.-.

13.35/-s

- 27 -

13.35/gy  
14.30/Dau

bb. 36. az ágazati feladatokról tárgyalt az építők szakszervezetének központi vezetősége

t sb/mm/ie/gy/bs

1969. április 25.

az idén jelentősen megváltozott az építési munkák összetétele a nagy beruházások és a lakásépítés javára - állapította meg pénteki ülésén az építők szakszervezetének központi vezetősége, amelyet írásos jelentés és juhász ottónak, a szakszervezet titkárának szóbeli kiegészítése tájékoztatót az ágazati feladatokról.

a vállalatok a népgazdasági tervben számítottak megfelelően 11 százalékkal nagyobb építőipari termelést irányoztak elő, mint tavaly. a többlettermeléssel az évm vállalatok 89 egyedi nagyberuházás munkálatait gyorsítják meg. ebben az évben 19, jövőre 36 nagyberuházás átadását irányozták elő. a lakásépítő vállalatok saját terveik szerint 1 652-vel több új otthont adnak át, mint a múlt évben. az építési munkák gépesítésére, korszerűsítésére tehát a termelékenység emelésére előirányozott tervek is jóval kedvezőbb a korábbinál. így semmi sem indokolja, hogy a tavalyinál lényegesen - mintegy 15 százalékkal - kevesebb nyereséggel számolnak.

az ágazat építőanyag- és szerkezet-gyártó vállalatai a múlt évinél 10,5 százalékkal nagyobb termelésre készülnek. a legfontosabb termékekből tehát nem lesz hiány. néhány cikknél azonban majd csak az import 20-25 százalékos fokozásával lehet kielégíteni a hazai igényeket./mti/

--

bb. 38. megkezdődött a szőlőtelepítés tokaj-hegyalján

vid-kz/mmé/ká/gy/bs

1969. április 25.

a kedvezőtlen időjárás miatt csaknem kéthetes késéssel megkezdtek az új szőlők telepítését tokaj-hegyalján. csaknem 400 holddal gyarapítják, s ezzel 12 000 hold fölé emelik a világhírű borvidék szőlőültetvényeinek területét. a legnagyobb területen a tokajhegyaljai állami gazdaság telepít. bodrogkeresztúr határában 60 holdnál nagyobb, nagyüzemi művelésre alkalmas új szőlőskertet alakít ki. az új telepítésekhez mindenütt nagyhozamu, jól aszúsodó fajtákat használnak./mti/

--

13.50/g

- 28 -

1355 mo

1420 Du

bb 37. új „üvegvárosok”, épülnek csongrád megyében

vid-kez/mmé/ká/bh/bs

1969. április 25.

a dél-alföld egyik nagy értékének a napfény-energiának szélesebbkörű kihasználásáról tanácskoztak pénteken mindszent-csongrád megye ketésszékkel foglalkozó szövetkezeteinek elnökei, kertészmérnökei és üzemegységvezetői. az alföld e legdélibb vidéke - hangoztatták a tanácskozáson - a tavaszi időszakban 30 százalékkal gazdagabb napfényben, mint az ország bármely más vidéke. az értékes napfény-energiát mindeztideig nem használták ki megfelelőképpen. a szövetkezetek lényegében csak most kezdik felismerni a táj adottságaiban rejlő óriási lehetőségeket, elsősorban a primőr-termesztés szempontjából. 1967-ig mindössze 30.000 négyzetméter alapterületen épültek üveg-házak, az idén pedig már 80.000 négyzetméter foglalnak el a korszerű palántanevelő és hajtató házak. a következő években még gyorsabb lesz a fejlesztés: 1970 végére a „belüvegezt”, zöld-ségterületet 200.000 négyzetméterre növelik. a távlati tervek szerint a negyedik öt éves terv végére a termálvízzel, illetve a földgázzal fűthető kertészeti kombinátok alapterülete 600.000 négyzetméterre emelkedik. emellett a jelenleginél lényegesen nagyobb területen foglalkoznak műanyagcseréjű alatti primőrtermesztéssel is. a nagyszabású program megvalósításával szinte függetleníti a korai zöldségfélék termesztését a külső tényezőktől, az időjárás viszontagságaitól. ez egyben azt is jelenti, hogy az ilyen korszerű kertészetekkel rendelkező termelőszövetkezetekben megszűnik a holtidény, tehát lényegében olyan iparszerű termelés alakul ki, amely lehetővé teszi a tagság egész évi folyamatos foglalkoztatását./mti/

--

b 39. dr. bogárdi jános,

ww je bh bs

1969. április 25.

a magyar tudományos akadémia levelező tagja, egyetemi tanár péntekem olaszországba utazott. a páduai egyetemen, az unesco-nak a fejlődő országok küldöttei számára szervezett hidrológiai továbbképző tanfolyamán tart előadásokat./mti/

--

14.17 bh

WR 153-2

bb. 40. növekedett a kisiparosok száma és a munkájuk iránti igény - tanácskozik a kiosk választmánya

t sz/tné/1e/1l bs

1969. április 25.

pénteken a kiosk sörház utcai székházában megkezdte kátnapos tanácskozását a kisiparosok országos szervezetének választmánya. dr. gervai béla, a kiosk elnöke az új gazdasági mechanizmus bevezetésének tükrében elemezte a magánkisiparosok helyzetét, munkáját, elmondotta, hogy becsült adatok szerint a múlt évben 5.8 milliárd forint értékű forgalmuk volt, félmilliárdnál több, mint 1967-ben. ebből 4.7 milliárd forintot, tehát 82 százalékot képviselt a javítási-szolgáltatási tevékenység. fokozódott a verseny a kisiparosok körében és a tanács helyi ipar üzemeivel, valamint a szövetkezetekkel. ez készítette a magánkisiparosokat arra, hogy az ártermelés rovására növeljék a szolgáltatásokat.

a március végi felmérések szerint a kisiparosok száma meghaladja a 76 ezret. 1968-ban 9 692 új iparjogosítványt adtak ki, és 6 273 ipar szűnt meg. ilymódon a kisiparosok száma mintegy 3400-zal gyarapodott, négyszer annyival, mint a megelőző évben. hatermelyeszetesen gyarkorolnak ipart a korábbi munkaviszony megtartása mellett. több helyen tapasztalták, hogy a helyi szervek túl óvatosak az újabb iparengedélyek kiadásában, ennek ellenére már csökkent a „fehér foltok”, száma mivel hat hónap alatt a falvakban kiadott iparengedélyek száma meghaladta a 3 600-at.

miközben a kisiparosok döntő többsége becsületesen dolgozik, akadnak olyanok, akik rontják az egész kisiparosság hírnevét. dr. gervai béla több példát sorolt fel és elmondotta, hogy 1968-ban 409 iparmegvonás történt, ez év első negyedében pedig 97 kisiparostól vonták be az iparjogosítványt, szakszerűtlen munka és más okok miatt.

dr. gervai béla ismertette a kisipari tevékenység fokozását szolgáló jobb intézkedéseket, a többi között a kisipari nyugdíjtörvény módosítását.

a választmányi ülés szombaton folytatja tanácskozását./mtl/

- 30 -

15.23/11 4c 16<sup>o</sup>

17-1

bb. 41. kedvező légkör, konstruktív határozatok az európai gazdasági bizottság közgyűlésén - dr. szita jános nyilatkozata

t sl/gv/83/1l bs

1969. április 25.

az ensz európai gazdasági bizottsága április 9 és 23 között tartotta genfben 24. közgyűlését, amelyen valamennyi európai ország magyarországot dr. szita jános miniszterhelyettesel, a nemzetközi gazdasági kapcsolatok titkárságának vezetőjével az élen, kormánydelegáció képviselte. a közgyűlés befejeztével dr. szita jános a következő nyilatkozatot adta az mti munkatársának:

- az európai gazdasági bizottság közgyűlése minden évben jelentős esemény, mert ez az egyetlen európai fórum, ahol az európai szocialista és tőkés országok kormányainak képviselői találkoznak és megvitatják a gazdasági problémákat. a közgyűlés vitájának hangja mindig erősen függött a világpolitikai, az európai politikai helyzetétől. az idén igen kedvező volt a politikai légkör, jobb, mint az előző években. a szocialista országok képviselői a varsói szerződés államainak budapesti felhívása szellemében léptek fel és kezdeményezéseik nagymértékben meghatározták a közgyűlés lefolyását. a magyar küldöttség is rámutatott, hogy az európai politikai kérdések rendezése kedvezőbb lehetőséget nyújt a már megérett összeurópai gazdasági problémák megoldására. a nyugati küldöttek - bár kifogásolták a politikai kérdések felvetését, - végső soron hozzájárultak a gazdasági problémák konstruktív megvitatásához.

- a kedvező légkör alkalmas volt arra, hogy az egb tevékenységét a kelet-nyugati együttműködés elősegítésének irányában fejlessze. itt megemlítem ném például az egb munkájának és szervezetének reformjával kapcsolatos egyetértést. a korszerűsítés lényege, hogy a szervezet az európában végbemenő gazdasági folyamatokhoz, elsősorban a tudományos technikai forradalom követelményeihez igyekszik igazítani munkáját.

/folyt.köv./  
15.30/11 4c 16<sup>o</sup>

- 31 -

17-1

bb. 41./ kedvező légkör ... 1. folyt./ 11

az ebből éveken át alig foglalkozott ipari témákkal, pedig tagjai közé tartoznak a világ iparilag legfejlettebb államai. most várható, hogy egyes iparágakban, például a vegyiparban előtérbe kerülnek az együttműködés kérdései.

Új vonásokat tükröznek a közgyűlés egyes határozatai is, például a műszaki tudományos együttműködésről szóló határozat, amelynek értelmében az európai országok szakértői az egk keretében rendszeresen kicserélik tapasztalataikat és vizsgálják az együttműködés lehetőségeit. magyar kezdeményezésre határozat született az ipari kooperációról. ennek alapján ugyancsak az egk keretei között sokoldalúan is tanulmányozzák az érdeelt országok az ipari együttműködés eddigi tapasztalatait, továbbá azt, hogy a bővülő ipari kooperáció útján hogyan segíthetik a kereskedelem fejlesztését. mindkét kérdésben arról van tehát szó, hogy a kétoldalúan már létrejött, vagy kialakuló együttműködést sokoldalúvá bővítsük.

- hosszabb időn át nem sikerült elérni, hogy éppen az egk-ben, a kelet-nyugati kereskedelem egyetlen vitafórumán kereskedelempolitikai kérdéseket konstruktívan megvitassunk. egy mostani határozat erre lehetőséget nyújt. igen jelentős, hogy a határozatban tükröződik a budapesti felhívásnak az a gondolata, hogy a kereskedelem fejlesztése hozzájárul a béke és a biztonság erősítéséhez is.

- új elemeket tapasztalatunk az európai országok gazdasági helyzetéről folytatott vitában. sok küldött, köztük több magyar is, elmondotta, hogy a témával kapcsolatban készülő tanulmánynak nemcsak egyes országok gazdasági helyzetét, hanem az egész európa fejlődésében mutatkozó tendenciákat is tükröznie kell. szóba kerültek a szocialista gazdasági integráció kérdései is. a magyar és a lengyel küldöttség aláhuzta, hogy a szocialista integráció nem akadályozza a szocialista és a tőkés országok gazdasági együttműködését, továbbra is törekszünk a kapcsolatok fejlesztésére a nyugat-európai országokkal.

/folyt. köv./  
15.38/11 *ke* 16.70

17. *ke*

- 32 -

bb. 41./ kedvező légkör ...2. folyt./ 11

- az elmondottak a közgyűlésnek csupán néhány vonását tükrözik. mindenesetre örvendetes, hogy a lehetőségek keretei között újabb lépést sikerült tenni az európai országok sokoldalú együttműködése érdekében - fejeződik be dr. szita jános nyilatkozata./mti/

--

bbm 45. virágpompában a kiskunsági barackosok

vid kz/ká/11 bs

1969. április 25.

tavaszi pompájába „öltözött”, a duna-tisza közti határ. kéthetes késéssel szinte robbanás szerűen virágbaborultak a híres kiskunsági barackosok. egyszerre bontott szirmot a korai kajszli és a kései rózsabarack. valóságos „virágtengerben” usznak, a zárttelepítésű kertek.

különösen szép látványt nyújtanak kecskemét határában a négy méter magas sövény-kajszli barackosok virágzó „lugasai”. a tavaszi pompát öltött fák a termés szempontjából is ígéretesek. a termékenyülésen, s a további időjárásról is múlik, hogy a bőséges virágzást gazdag termés követi-e. a duna-tisza közén az egy hónapon át tartó gyümölcsfavirágzás idején több mint 10 millió gyümölcsfa öltözik díszbe./mti/

--

bb. 46. szerelőcsarnok exportra

vid kz/tné/ká/11 bs

1969. április 25.

tízezer négyzetméter alapterületű vasszerkezetű szerelőcsarnokot készít csehszlovák megrendelésre a mezőberényi mezőgazdasági gépjavitó átlomás. a 15,5 millió forint értékű vasszerkezeti elemeket a mezőberényi szakemberek szerelik majd össze csehszlovákiában. a csarnokot még ebben az évben átadják rendeltetésének./mti/

--

15.43/11 *ke* 16.70

17. *ke*

- 33 -

bb 43. a norvég miniszterhelyettes nyilatkozata

t hbj/hné/um 1e bs

1969. április 25.

ola thorleif ruud közlekedési miniszterhelyettes vezetésével a malév új budapest-osló közötti légijáratának megnyitójára alkalmaival néhány napig légügyi szakemberekből és újságírókból álló norvég küldöttség tartózkodott Magyarországon. a delegáció pénteken utazott el a ferihegyi repülőtérrel. a küldöttség bucsuztatásán megjelent kiss dezső, közlekedés-és postaügyi miniszterhelyettes, zamek vladimir, a malév vezérigazgatójának első helyettese, ott volt schiffer pál Magyarország oslói nagykövete is.

ola thorleif ruud elutazása előtt a következő nyilatkozatot adta az mti munkatársának:

- néhány napos itt tartózkodásom során, alkalom nyílt a magyar közlekedés vezetőivel eszmecsere folytatni, - elsősorban a légi közlekedésről, a magyar-norvég légikapcsolatok husz esztendeje szépen fejlődnek. szoros és jó kapcsolat alakult ki a malév és a sas - a skandináv légi közlekedési vállalat - között, aminek egyik bizonyítéka, hogy közvetlen légijáratot létesített a malév budapest-osló között.

- véleményem szerint éppen az új járattal a jövőben sokkal több norvég turista látogathat el Magyarországra. a turistaforgalom növekedését indokolja például az is, hogy budapest, mint ismerjük, igazi fürdőváros, a források gyógyhatása igen kedvező, s ezt ki is kívánjuk használni. itt tartózkodásom során megtekinthettem budapest nevezetességét, a dunakanyart, s ez minden várakozáson felülmúló élményt nyújtott, - a magam részéről csak azt mondhatom, szeretném még jobban megismerni a magyar fővárost./mti/

-. -

- 34 -

15.53/um 4c 171

171

bb. 42. kiosztották a bányaiipari és kohászati díjakat - az országos magyar bányászati és kohászati egyesület tisztújítása

t tz/tm/1e/1l bs

1969. április 25.

pénteken a magyar tudományos akadémia dísztermében kezdődött meg az országos magyar bányászati és kohászati egyesület 61. küldött közgyűlése. miután az egyesület öt szakosztálya már csütörtökön külön-külön megválasztotta vezetőségét, pénteken az egyesület új tisztikarának választása volt a napirend legfontosabb pontja.

a közgyűlést, amelyen részt vett dr. lévárdi ferenc nehézipari miniszter, havrán istván, az országos bányaműszaki főosztály

vezetője elnöke és simon antal, a bányaiipari dolgozók szakszervezetének főtitkára is, dr. gyulay zoltán egyetemi tanár, az egyesület elnöke nyitotta meg, majd moharos jeno főtitkárhelyettes adott képet az egyesület életéről.

a közgyűlésen osztották ki az iparági érmeket is. a zsigmondy vilmos érmet bese vilmos, az országos kőolaj- és gázipari tröszt vezérigazgatója, a z. zorkóczy samu érmet hidasi istván, a közép-dunántúli szénbányák igazgatója, horváth gyula, a csepel vas- és fémművek osztályvezetője és szalai jeno, az aluker főosztályvezetője, a soltz vilmos érmet dr. gagyí pálfy andrás, az országos érc- és ásványbányászati vállalat főmérnöke és krétai józsef, a csepel vas- és fémművek nyugalmazott mérnöke, a kerpely antal érmet éles lászló, a vasipari kutató intézet tudományos osztályvezetője és dr. pilissay lajos, az intézet tudományos főmunkatársa, a mikoviny sámuel érmet pedig dr. nádori gyula egyetemi tanár, dr. richter richárd egyetemi tanár kapta.

a tisztújítás során a küldött közgyűlés az egyesület elnökévé ismét dr. gyulay zoltán professzort választotta. főtitkár lomniczy dezső főmérnök lett./mti/

-. -

- 35 -

15.50/1l 4c 171

171

bb. 47. a termelőszövetkezetek élelmiszer bemutatója a váci utcában

t kf/kf/1e/1l bs

1969. április 25.

a termelőszövetkezetek áruértékesítését szervező iroda pénteken kiállítást nyitott a mém váci utca 40. szám alatti mintatermében, ahol mintegy 25 termelőszövetkezet és több száz közös vállalkozás mutatja be élelmiszeripari tevékenységének fejlődését, érdeklődésre számot tartó termékeit.

az április 29-ig megtekinthető kiállításon a főváros közönsége először láthatja a tsz-ekben készült élelmiszerek gazdag választékát. ezenkívül a tászi a kiállítás tartama alatt a vásárokon megszokott szakmai napokat rendez, meghívta a fővárosi élelmiszerkereskedelem vezetőit, s lehetőség van konkrét üzletkötésekre. így mód nyílik arra, hogy a budapesti üzletekbe is eljussanak a szövetkezeti élelmiszerek.

a megnyitón alle pál, a tászi igazgatója egyebek között elmondotta, hogy mintegy 300 termelőszövetkezet foglalkozik rendszeresen mezőgazdasági termékek feldolgozásával, élelmiszerek készítésével, s az 1967. évi 200 millióval szemben tavaly már több mint félmilliárd forint értékű élelmiszert állítottak elő, adtak el bel- és külföldi piacra. a korábbi csaknem kizárólagos konzervipari tevékenységen kívül tavaly már új ágazatként jelentkezett a tej- és a sertéshús feldolgozás, a sütőipari tevékenység és a házi tészta üzemi gyártása. a kiállításon egyébként számos újdonságot, például a káttényermy nagyságu pörccöt, különleges ízesítésű házi disznósajtot, natur, májashurkát, mecsek, tejtermékeket és szalámit, egyéni zamatu borokat, stb. láthatnak és kóstolhatnak az érdeklődők.

a kiállítás azt igyekszik bemutatni, hogy mire képesek a termelőszövetkezetek, s egyben igazolja, hogy egyes termékek előállításában már komoly versenytársai az állami élelmiszeriparnak. most azt tervezik, hogy a tászi a fővárosban mintaboltot nyit, ahol egyrészt a termelőszövetkezeti élelmiszertermelés teljes választékát, másrészt az újdonságokat árúsítják majd./mti/

--

- 36 -

16.00/11 AL 17E

1732

bb 44. bnv előzetes - az orkisz divatbemutatója, sajtótájékoztatója

t sz/mén/um is bs

1969. április 25.

a bébiket, az öregeket, s e két korosztály között bármilyen koru nőt, férfit, és gyermeket tetőtől-talpig fel tud öltöztetni a ruházati kisipari szövetkezetek országos szövetségéhez tartozó középüzemi szinten működő 51 ktsz. ezt bizonyította be pénteken a városligeti gundel étteremben megtartott divatbemutató, amely egyébként a bnv-re készült divatkollekció első bemutatkoása volt.

az orkisz tagszövetkezeteiben, 21.000-en dolgoznak, termékeik értéke tavaly 2,2 milliárd forint volt, készítményeik felét a külkereskedelem értékesítette, az export 36 százaléka tőkés országokba irányult. a múlt évben több mint 8 millió darab ruhafélét, 3 151.000 pár cipőt, csaknem 1 millió pár kesztyűt és 133 millió forint értékű bőrdíszmű- és szőrme-áru készítették. termékeiknek 13.892 új modeljét mutatták be, ajánlották a kereskedelemnek, amely ezek közül több mint 8.000-et rendelt meg.

gazdag kollekciót állítottak össze az idei budapesti nemzetközi vásárra is; 265 új ruha, - 350 cipő, - 90 bőrdíszmű-áru - modelt terveztek. ezek egy részét láthatták a meghívottak a pénteki divatbemutáson, ahol megállapíthatták, hogy egyre jobban az élre törnek a vidéki kisipari szövetkezetek. szerepeltek a kollekcióban többek között az endrődi cipész ktsz készítményei; ez a szövetkezet most nyerte el a minisztertanács vándorzászlaját./mti/

--

bb 52. szovjet vendégprofesszor debrecenben

vid/fm/um ká bs

1969. április 25.

a debreceni kossuth lajos tudományegyetem meghívására debrecenbe érkezett v.a. taraszenko professzor, a kijevi sevcsenko egyetem egyetemes történelem-tanszékének vezetője. másfél hónapot tölt a kossuth lajos tudományegyetemen, ahol előadásokat tart az egyesült államok második világháború utáni politikájáról. ezenkívül tárgyalásokat folytat debreceni egyetemi tanárok részvételéről a kijevi egyetem egyetemes történelmi jegyzeteinek megírásában./mti/

--

- 37 -

KC 17E

1732

bb. 48. megkezdődött a „szép magyar beszéd„ versenyének országos döntője győritti

vid fm/ká/il bs

1969. április 25.

Immár negyedik alkalommal győritti kerül sor a péchy blanka által kezdeményezett „szép magyar beszéd„ verseny országos döntőjére, amelyet a nagy magyar nyelvújító, kazinczy tiszteletére rendeznek. az idei döntőben az ország minden részéből 50 fiatal került, akik pénteken szabadon választott esszék, tanulmányok, versek előadásával léptek pódiumra. a zsűri elnöke dr. bencédy józsef, a művelődésügyi minisztérium főosztályvezetője.

az eredmény-hirdetésre vasárnap kerül sor, amikor péchy blanka színművész, a kazinczy díj alapítója adja át a legjobbaknak a borsos miklós szobrászművész által tervezett kazinczy-émlékérmeket, az elismerő okleveleket és a különdíjakat./mti/

..-

bb. 49. elutazott a finn ifjusági küldöttség debrecenből

vid fm/ká/il bs

1969. április 25.

pénteken elutazott debrecenből az a finn ifjusági küldöttség, amely pirio schadewitz-nek, a jyvaskylai /umlauttal/ egyetem külügyi bizottsága titkárának vezetésével a kossuth lajos tudományegyetem vendégeként négy napot töltött a tiszántúli városban. tárgyalásokat folytattak a kossuth lajos tudományegyetem és a jyvaskyla-i egyetem kapcsolatainak bővítéséről, majd megújították az együttműködési szerződést. ennek alapján a nyáron debreceni egyetemi hallgatók utaznak a jyvaskyla-i egyetem tanfolyamára, ugyanakkor finn hallgatói lesznek a debreceni nyár egyetemnek. tervezik, hogy a jövő évben a kiadványaikon kívül fotókiállítás is cserélnek.

/mti/

..-

- 38 -

16. 15/um 4c H<sup>10</sup>

173 f

bb. 50. tízévi szabadságvesztés emberölésért

vd fm/ká/il bs

1969. április 25.

ez év február 3-án este „obsitos„-vacsorát rendeztek a nagy-baracska művelődési otthonban, amelyen jelen volt matacz imre és lengyel jános is. az előbbi túl sokat ivott, s egy kijelentésével megsértette „obsitos„-társát aki erre pofonnal válaszolt. a kellemetlen színjáték éjjel-tájban lengyelék lakásán folytatódott. matacz beverte az ablakot és a család kiirtásával fenyegetőzött. az asszony rendőrré rohant, közben a férfi kijött a lakásból, - vesztére, mért a már távozó matacz visszafordult és két készürással megölte lengyel jánost.

a bács-kiskun megyei bíróság matacz imrét szándékos emberölés miatt tízévi szabadságvesztésre ítélte és őt évre eltiltotta a közügyek gyakorlásától. az ítélet nem jogerős./mti/

..-

bb. 51. üzemegészségügyi tudományos ülés a bolyi állami gazdaságban

vid fm/ká/il bs

1969. április 25.

pénteken egészségügyi tudomány ülést rendeztek a bolyi állami gazdaságban. orvosok és gazdasági vezetők részvételével. rostás istván, a magyar vöröskereszt országos főtitkára tartott előadást a mezőgazdaság területén kialakult egészségügyi felelős-rendszeréről.

dr. páter jános professzor, a pécsi orvostudományi egyetem igazgatója - a baranyai helyzetet jellemezve - elmondotta, hogy az állami gazdaságok munkaegészségügyi fejlettsége lassan eléri az ipari üzemek szintjét. kevésbé mondható ez el az üzemegészségügyi hálózat kialakításáról.

a termelőszövetkezetekben ugyancsak elsősorban a munkaegészségügy fejlődött. a dolgozók személyi ellátására hivatott üzemorvosi szolgálat azonban teljes egészében a körzeti orvosok vállára nehezedik.

/folyt.köv./

- 39 -

16. 18/11 4c H<sup>10</sup>

173 f

bb. 51./ Üzemegészségügyi ... folyt./ 11

baranya termelőszövetkezetekben és állami gazdaságaiban több mint háromszáz társadalmi egészségügyiaktivista működik, akik eredményes nevelő- felvilágosító munkát végeznek.

a tudományos gyűlésen elhangzott javaslatokat, tapasztalatokat hasznosítás céljából eljuttatják az illetékes szervekhez./mti/

-. -

bb. 53. gyermekmozi nyílik budapesten

vid fm/ká/11 bs

1969. április 25.

m a gyermek- és ifjúsági filmbizottság pénteken plé-náris ülést tartott a kőszegi jurisich várban. a film-, televízió, irodalmi ifjúsági mozgalmi, mozilüzemi, művelődésügyi és pedagógiai szakemberek részvételével megtartott ülésre a 3. kőszegi ifjúsági filmapok alkalmából került sor. zay lászlónak, a testület titkárának előadásából és a vitából kitűnt: kevés a fiataloknak szóló jó film. ennek következtében a matiné elsorvadóban van és csökken a szervezeten moziba járó gyermekek száma. a fővárosban például 1965-ben még 2,9 millió gyermek látogatta szervezeten a filmszínházakat, tavaly pedig már csak 1,6 millió.

társadalmi összefogással gyermek- és ifjúsági mozihálózatot kell létrehozni. javasolták: évente rendezzenek ifjúsági filmheteket, a gyermek- és ifjúsági filmalkotók találkozzanak a közönségükkel. hangolják össze a tanmenetet és a fiataloknak szóló filmek vetítését. bejelentették, hogy a pannonia filmstúdió javaslatára budapesten létrehozzák az első gyermekmozit.

a filmapok pénteki programja keretében kőszegen levetítették gyarmaty Livia elsőfilmes rendező „ismeri a szandi- mandit?„ és gyöngyössi Imre ugyancsak elsőfilmes alkotóművész „virág vasárnap„ című művét. szombat-helyen és sárvárott több hazai és külföldi-ifjúsági téma-ju-film bemutatására került sor./mti/

-. -

16.20/11 ka

- 40 -

1740f

bb 55. csehszlovák autóipari delegáció budapesten

1 st/tm/um is bs

1969. április 25.

a csehszlovák autóipari egyesülés, továbbá a politechnika és a mototechna vállalat képviselőinek részvételével csehszlovák autóipari delegáció érkezett budapestre, hogy komplett autójavító üzemek vásárlásáról tárgyaljon. a küldöttség pénteken megkezdte a tanácskozásokat a kgm gépexport vállalatának képviselőivel./mti/

-. -

bb 56. elkészült hajduszoboszló általános rendezési terve

vid/kz/tné/um ká bs

1969. április 25.

elkészült hajduszoboszló általános rendezési terve. két-ezerig határozza meg a fürdőváros fejlesztését. a terv úgy számol, hogy kétezerig 35 ezerre növekszik a város lakóinak száma. ennek alapján hat lakóközvet kialakítását javasolják 2-3 és 4-6 szintes házakból. az üdülőtérületen 10 ezer személy számára biztosítanak elhelyezést. a gyógyüdülők és a nagyüdülők számára ugynevezett nagytelkes övezetet alakítanak ki. a terv állást foglalt amellett, hogy az egyes gyógyüdülőknek külön fürdői legyenek. a tervet a hajduszoboszlói városi tanács végrehajtó bizottsága kisebb módosításokkal pénteki ülésén elfogadta./mti/

-. -

bb 57. piacon a pecsenyepulyka

vid/kz/tné/um ká bs

1969. április 25.

a korábbi években szokásosnál hat hónappal korábban megkezdődött a pulykaszezon az országos baromfiipari vállalat kiskunhalasi gyárában. e példátlan korai idénykezdés a pulykatenyésztés fel-lendülését jelzi. kiskunhalas környékén, ahol hagyományosan foglalkoznak pulykatartással, fajtaváltás történt. a nagyüzemi gazdaságok ezres falkákban tenyésztik az óriástestű, hófehér angol pulykákat, amelyek már 13 hetes korukban elérik a 4,5 kilogrammos pecsenyesúlyt. a tenyészkörzetből a korábbi években átlagos 40.000-50.000 helyett az idén 170.000 pulykát várnak. a pecsenyepulyka egy része belföldön kerül forgalomba, más részét a szovjetunió, olaszországba, az ndk-ba, és csehszlovákiába szállítják./mti/

-. -

- 41 -

1740f

bb. 54. ukrán balettegyüttes, lengyel folklór-társulat, berlini revü - a kalevala a körszínházban - tájékoztató a nyári szabadtéri műsorokról

t pr/gk/zs/11 bs

1969. április 25.

Budapest nyári színházi programjáról tájékoztatta az újságírókat pénteken a magyar sajtó házában kerék Antal, a fővárosi szabadtéri színház igazgatója. A többi közt elmondotta, hogy három nagy színházban - a szigeten, a városmajorban és a feneketlen-tó mellett - 11 produkció 61 előadására várnak közönséget. Bemutatnak két operát, két klasszikus balettet, egy operettet, egy musicalt, egy nagyrevüt, három zenés vígjátékot és egy külföldi folklór-műsort.

A margitszigeti szabadtéri színház július 11-én nyit Gounod Faustjával. A színetár Miklós rendezte opera főszerepeiben Anna Novelli, Luciano Saldari, Joseph Rouleau és Bende Zsolt mutatkozik be. Rákövetkező nap Puccini pillangókisasszonyát játsszák olyan jó hírű külföldi művészek vendégfelléptével, mint Jeanette Pilou és Peter Gugalov. Júliusban három este vendégszerepel itt a kijevi „ukrán állami akadémia” tarasz Sevcsenko opera- és balettszínház, balettegyüttese.

augusztus<sup>ban</sup> öt este Lehár-művet, „a mosoly országá”, -t játsszák, Ágay Karola, Gafni Miklós, Szabó Rózsa, Greguss Zoltán és Alfonzó főszereplésével. A szigeti program záróeseménye augusztus végén a Mazowsze lengyel állami népi együttes vendégjátéka lesz. A 115 tagú együttes 1952-ben járt Magyarországon, s azóta jó formán az egész világon vendégszerepelt.

A budai parkszínház nyári programjába két produkciót illesztettek. Júniusban a fővárosi operettszínház társulata mutatja be itt Bernstein West Side Story-ját, Vámos László rendezésében. A látványos musical koreográfiáját Bogár Richárd tervezte, s a mozgalmas jelenetekben színházra lépt az operettszínház stúdió-növendékekkel kiegészített teljes balettkara.

/folyt. köv./

16.43/11 4c 1731

1742

- 42 -

bb. 54./ ukrán ... folyt./ 11

Júliusban és augusztusban ndk-beli vendégművészeké lesz a színház: a berlini Friedrichstadtpalast 117 tagú együttese mutatja be új műsorát. A német demokratikus köztársaság legnagyobb revüszínháza néhány évvel ezelőtt már járt Magyarországon, idei meghívásukat az akkori siker is indokolja.

A városmajori színház a József Attila színház vendégjátékával nyit, a társulat Michel André - fényes Szabolcs - Szenes Iván vígjátékát, a Lulut játssza. Ezt követően két vidéki társulat, a Györy Kisfaludy színház és a szolnoki szigligeti színház vendégszerepel. A győriek Kálmán Ördöglovasából tartanak budapesti premiert, a szolnokiak Majláth-abai, - Ifj. Kálmár - Fülöp „ne szóljatok bele”, című művét adják elő.

A nyári színházi évad körszínházbeli újdonságáról Kazimir Károly, a Thália színház főrendezője számolt be az újságíróknak. Elmondotta, hogy az idén ismét jelentős feladatra vállalkoztak: színre viszik a nagy finn nemzeti eposzt, a Kalevalát. Természetesen nem teljes terjedelmében, mivel a mű mintegy 22 ezer sor. Dr. Ortutay Gyula és képes Géza segítségével ezt a hatalmas terjedelmet 4 ezer sorra tömörítették Vikár Béla eredeti fordításából. Kazimir Károly hangsúlyozta, hogy - az eposzban eleve meglévő dramaturgiát, a népi színjáték hagyományait, kötetlenségét, játékosságát - felhasználva kísérli meg a színházi bemutatót. A premier várhatóan július első heteiben lesz, a főbb szerepek megformálására Horváth Teri, Keres Emília, Szirtes Ádámot, Drahotá Andreát, Esztergályos Cecíliát, Kozák Andrást, Bicskey Tibort és Bulla Elmát kérték fel./mtl/

.-

b. 63. portalanító berendezés a hejőcsabai cement- és mészműben

vid kz/tné/ká/11 bs

1969. április 25.

Tízmillió forintot költséggel kialakított portalanító berendezést helyeztek üzembe a hejőcsabai cement- és mészműben. A több hazai vállalat együttműködésével készített berendezés a cementmű nyerszártójában keletkező port elektromos úton leválasztja, tárolósiklóba gyűjti, s ezzel megakadályozza, hogy az üzem, illetve a környék levegőjét szennyezze./mtl/

.-

- 43 -

16.40/e 4c 1731

1742

bb 59. konjunktura a szerszámgép-piacon - erőteljesen növekszik a szerszámgépipari művek exportja

t sl/tm/um is bs

1969. április 25.

kuti Lajos, a szerszámgépipari művek vezérigazgatója pénteken tájékoztatta az újságírókat a vállalat munkájáról, terveiről. elmondotta, hogy a múlt év második fele óta újabb konjunkturális szakasz kezdődött a szerszámgép-piacon. a vállalat gépei iránti kereslet erőteljesen megnövekedett. a technoimpex-nél erre az évre eddig a gyár 2400 gépet kötötték le a külföldi rendelők, vagyis körülbelül annyit, mint amennyit tavaly összesen exportáltak. az újabb érdeklődések, a folyamatban lévő tárgyalások arra utalnak, hogy az 1969-re szánt 3.100 export-gép is kevés lesz. a külkereskedelem becslése szerint 1970-ben már 4000 gépet tud eladni exportra a szim. ugyanakkor a belföldi piac is megélenkült, mert a gazdaság-irányítási rendszer eddigi tapasztalatai alapján még az óvatosabb vezetők is gyorsabban kívánják üzemüket fejleszteni.

a szerszámgépipari művek a nemzetközi kooperációt is bővíti. a partner ndk vállalattal szakosítási megállapodásokat kötöttek. ennek eredményeként a szerszámgépipari művek 1975-ig 2.350 szerszámgépet készítenek az ndk részére, összesen hat géptípusból. előrehaladtak a tárgyalások a csehszlovák tos céggel, is. a tárgyalások sikere esetén közzörgépek gyártásában működneek együtt, de szóba került a közös értékesítés lehetősége is.

egy török partnervállalattal már létre is jött a kooperáció. a török cég a szerszámgépipari művek szabadalma alapján gyártja az e-400-as típusu esztergapadot, s a gépekhez a magyar vállalat alkatrészeket szállít. mexikóban közös szerszámgépgyártó-és külön értékesítő vállalat létrehozásáról tárgyalnak a szim és a technoimpex képviselői. az elképzelések szerint mindkét vállalat közös tőkével létesülne, s mexikóban gyártanának illetve hoznának forgalomba ugyancsak e-400-as típusu esztergapadokat. a nyugatnémet karl müller céggel gépek gyártásában kíván a szerszámgépipari művekkel együttműködni./mti/

- 44 -

16.50/11 Hz 17<sup>10</sup>

18<sup>1</sup>

bb. 58. ülést tartott az országos nőtanács

t fe/mm/zs/11 bs

1969. április 25.

a magyar nők országos tanácsa pénteken a parlament vadász-teremben ülést tartott, amelyen erdei lászlóné, a mnot elnöke számolt be a nőmozgalom tevékenységéről. elmondotta, hogy az utóbbi időben megélenkült hazánkban a nők aktivitása - a magyar asszonyok és lányok ugyanis sokféle akcióval készülnek a helsinki június 14-17 között sorra kerülő nők világkongresszusára. a vietnami nők és gyermekek iránti szolidaritás egyik fontos témája, lesz a helsinki tanácskozásnak. a vietnami nép támogatásából a magyar nők is kiveszik részüket, s gyűlések, ankétkok százain fejezik ki együttérzésüket a függetlenségéért, szabadságáért küzdő vietnami nép iránt. a nők világkongresszusára készülve a mnot kezdeményezésére országos akció bontakozott ki: a városok és falvak asszonyai, leányai kis horgolt kockákból takarók ezreit készítették el a vietnami gyermekek számára.

„a dolgozó nő,, „nő a családban és a társadalomban,, a „nők a nemzetközi függetlenségért, a demokráciáért, és a békéért vívott harcban,, című témákkal kapcsolatban, amelyek a helsinki kongresszus napirendjén szerepelnek a magyar nőmozgalom átfogó felmérést készít hazánk asszonyainak helyzetéről, s az eredményekről küldöttségünk beszámol majd a kongresszuson.

erdei lászlóné a továbbiakban arról tájékoztatta a tanácsülés tagjait, hogy a nők világkongresszusa iránt nagy az érdeklődés: eddig 80 ország és 20 nemzetközi szervezet jelentette be részvételét. a magyar nők képviselőiben 10 tagu küldöttség utazik a finn fővárosba.

szólt arról, hogy a béke-világmozgalom 20. évfordulója tiszteletére meghirdetett tavalszi béke hónap eseménysorozata alkalmával a nőtanácsok ankétkon, békeesteken tájékoztatják a városokban és községekben élő asszonyokat a helsinki kongresszus jelentőségéről. a határmenti megékben - a hazafias népfront bizottságokkal együtt baráti találkozókat rendeznek szovjet, csehszlovák, jugoszláv, román és osztrák asszonyokkal.  
/folyt. köv./

- 45 -

16.55/11

18<sup>1</sup>

bb. 58./ Ülést ... folyt./ il

az idei anyák napját és a nemzetközi gyermeknapot szintén a nők világkongresszusára való felkészülés jegyében Ünneplik meg. a mnót egyébként „a boldog anyaság és a harmonikus család”, címmel fotópályázatot hirdetett, s a beérkezett pályaművekből kiállítást rendeznek. világszerte nagy érdeklődésnyilvánul meg a hazánkban bevezetett gyermekgondozási segély iránt. az országos nőtanács ezért úgy határozott, hogy az erről szóló jogszabályt lefordítatja több nyelvre is, s a fordítást díszes albumba kötve viszi magával delegációnk a nők helsinki világkongresszusára.

erdei lászlóné végül bejelentette, hogy a helsinki találkozó után sor kerül a nemzetközi demokratikus nőszövetség kongresszusára is, amely értékel majd a moszkvai kongresszus óta eltelt tevékenységet, meghatározza a nőmozgalom további feladatait, és újjáválasztja a szövetség vezető testületét.

a beszámolót vita követte, majd az elhangzottakra erdei lászlóné válaszolt.

a tanácsülés résztvevői üdvözlő táviratot intéztek a dnff és a vietnami demokratikus köztársaság párizsban tárgyaló küldöttséghez sok sikert kívánva munkájukhoz. az amerikai küldöttséghez címzett táviratban követelték hogy az egyesült államok vessen véget a tárgyalásokon halogató taktikájának, vonja ki csapatait dél-vietnamból, vessen véget a vietnami agresszióknak. /mti/

..-

bb.69. magyar-német barátsági est pornóapátiban

vid fm/il la

1969. április 25.

a vas megyei pornóapáti közsétben pénteken magyar-német barátsági estet rendeztek. az ünnepségen heinz lingner, az ndk nemzeti frontjának gnedlinburgi járási titkára az ndk fejlődéséről és a nemzeti front munkájáról tartott nagy érdeklődéssel kísért előadást. /mti/

..-

- 46 -

17.00/11

18.2

bb. 60. osztrák-magyar megbeszélések az olajipari együttműködésről

kt tz/mm/e ie bs

1969. április 25.

a dunamenti kőolajfinomítók budapesten április 22 és 24 között tartott tanácskozásával egyidejűleg az osztrák állami olajipar - az österreichische mineralölverwaltung -, illetőleg a magyar kőolaj- és földgázipar, valamint a külkereskedelem képviselői - az országos kőolaj- és gázipari tröszt, továbbá a mineralimpex vezetői - megbeszélést folytattak a két ország olajipara között már eddig is gyümölcsözőnek bizonyult együttműködés továbbfejlesztéséről.

osztrák részről a tárgyalásokat ludwig bauer kereskedelmi tanácsos, az ömv elnöke, magyar részről pedig hese vilmos, az okgt vezérigazgatója vezette.

megvitatották a két ország kőolajipara csaknem egész területére kiterjedő együttműködés továbbfejlesztésének lehetőségeit, meghatározták az ezzel kapcsolatos további teendőket és megállapodtak a kapcsolatok továbbfejlesztésének módjaiban. egyeztetették elgondolásaikat a távlati fejlesztés kölcsönös kihasználásának lehetőségeiről.

a megbeszélések szívélyes, baráti légkörben folytak le. /mti/

..-

bb. 61. megkötötte első 1970. évi szerződéseit a labor műszeripari művek

vid-kz/tné/e ká bs

1969. április 25.

megkötötte legnagyobb vevőjével, a szovjetunióval első, 1970. évi szerződéseit az esztergomi labor műszeripari művek. csütörtökön 10 komplett takarmánylaboratórium önálló exportjáról, pénteken pedig a metrimpex közreműködésével nyolc katalitikus laboratórium és egy felsőoktatási laboratórium 1970. évi szállításáról írtak alá megállapodást. a két nap alatt aláírt szerződések értéke 750 000 rubel. ez azonban még csak egy része a jövő évre tervezett szovjet szállításoknak. /mti/

..-

17.10/um

18.2

- 47 -

bb. 64. a termelőszövetkezetek munkájáról, feladatairól tárgyalt a pest megyei tanács

vid/kz/tné/e ká bs

1969. április 25.

a termelőszövetkezetek múlt évi munkájával, s ideai feladataival foglalkozott pénteki ülésén a pest megyei tanács. az ülésen állást foglaltak amellett, hogy tovább kell fejleszteni a közös gazdaságok közvetlen áruértékesítését, mind a fővárosban, mind pedig a közeli városokban és a gazdaságok székhelyén. a megye közös gazdaságai 1968-ban már 251 árusítóhelyet tartottak fenn, s ezek forgalma meghaladta a 200 millió forintot. ezzel azonban a lehetőségeket még nem merítették ki. hasonlóképpen szükségesnek ítélte a tanács azt is, hogy a megye termelőszövetkezetei az idén több gondot fordítsanak élelmiszeripari termékek feldolgozására. a kijelölt, kedvezőtlen körülmények között gazdálkodó termelőszövetkezetek az állami támogatás hatékonyabb felhasználása érdekében készítsenek távlati tervet. /mti/

---

bb. 65. kárpátukrajnai kutatók szabotcs-szatmár megyében

vid-kz/mmé/e ká bs

1969. április 25.

a kárpátontuli baktai mezőgazdasági tudományos kísérleti intézet négy vezetője, a nyírségi mezőgazdasági kísérleti intézet meghívására pénteken szabotcs-szatmár megyébe érkezett. a vendégek tapasztalatcserét folytattak a nyírségi intézet munkatársaival. szombaton meglátogatják ujfehértón az ország legnagyobb gyümölcsfa-muzeumát, ahol 614 almafa-fajtát gondoznak. tanulmányozzák az encsencsi virágzó termelőszövetkezetbe kihelyezett kísérleti telepet, végül pedig a nyírmadai állami gazdaságba látogatnak el. /mti/

---

bb.66. az építésügy kiváló vállalatjai

1 sb/gg/e 1e bs

1969. április 25.

az építésügyi és városfejlesztési miniszter és az építő- fa és építőanyagipari dolgozók szakszervezetének elnöksége kiváló vállalat címmel tüntette ki a fejérmegyei állami építőipari vállalatot, az ut- és vasutépítő vállalatot, a borsodmegyei állami építőipari vállalatot, a 43-as állami építőipari vállalatot, a cement- és mészműveket, a győrmegyei állami építőipari vállalatot, a debreceni tervező vállalatot, a 31-as állami építőipari vállalatot, a gyárkézmény építő vállalatot és a finomkerámiaipari műveket. ezen kívül a múlt évben elért jó eredmények alapján a „szocialista munka vállalata” címet adományozta 14 vállalatnak és dícséretben részesített 17 vállalatot. /mti/

---

17. 15/um

18

bb. 67. a mezőgazdasági és élelmiszerügyi minisztérium kiváló vállalatjai

1 jf/tr/1e/1l bs

1969. április 25.

a mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter, a mezősz, illetve az édosz elnökségével egyetértésben a kiváló vállalat /intézet/ címet, oklevelet és a velajáró pénzjutalmat adományozta a bajai, a komáromi, a nyírmadai, a hidasvári, a lajtahansági, a csepregi, a közép-tiszai, az agárdi, a dalmandi, a hódmezővásárhelyi, a baki, a fűzesabonyi, a kutasi, a nagymiskolci állami gazdaságoknak, a hercegalmi kísérleti gazdaságnak, a biharugrai halgazdaságnak, az agrártudományi egyetem tan gazdaságának, a hódmezővásárhelyi, a tatabányai és a győri mezőgazdasági gépjavító vállalatoknak, a zalaegerszegi mezőgazdasági ellátó vállalatnak, a phylaxia oltóanyag- és tápszertermelő vállalatnak, a kém mezőgazdasági tervező vállalatnak, a mezőgazdasági beruházási vállalatnak, az állati fehérje takarmányokat előállító vállalatnak, az élelmiszeripari gépgyár- és szerelő vállalatnak, a magyar likőripari vállalatnak, a vas megyei tejipari vállalatnak, a békésmegyei gabonafelvásárló és feldolgozó vállalatnak, a baromfiipari országos vállalatnak, a magyar dohányiparnak, a magyar állami pincegazdaságnak, a magyar édesiparnak, az élelmiszeripari tervező vállalatnak, a fejér-komárom megyei és a budapest és vidéke tejipari vállalatoknak, a szolnok és a vas megyei gabonafelvásárló és feldolgozó vállalatnak, a heves megyei, a baranya megyei, a tolna megyei és a csögrádi megyei állatforgalmi és husipari vállalatnak, a szegedi és a nagyatádi konzervgyárnak, a szegedi paprikafeldolgozó vállalatnak, a gödöllői, a kisalföldi és a mezőföldi állami erdőgazdaságnak, a ládaiipri vállalatnak, az erdészeti fa- és vegyesipari vállalatnak, a pécsi geodéziai és térképészeti vállalatnak, a kertészeti kutató intézetnek, és a délkelet-dunántúli mezőgazdasági kísérleti intézetnek. /iregyszemcse/

a „szocialista munka vállalata” kitüntető címet kapta a mezőgazdasági gépjavító vállalat /budapest/, a nagykovácsi és a szegedi konzervgyár, a baranya megyei és a vas megyei tejipari vállalat, a békés, a szolnok, a vas és a fejér megyei gabonafelvásárló és feldolgozó vállalat, valamint a szentendrei erdészeti fa- és vegyesipari vállalat. /mti/

---

17.20/1l 4c 1745

18

- 49 -

bb. 71. kgst munkamegosztás a kertészeti kutatásban - befejeződött a budapesti tudományos ülészak

t jf/tr/1e/1l la

1969. április 25.

pénteken a kertészeti egyetem en befejeződött a szocialista országok kertészeti kutatóinak háromnapos tudományos tanácskozása. a konferencián bulgária, csehszlovákia, lengyelország, az ndk, románia, a szovjetunió és hazánk küldöttségei vettek részt. a szakemberek a műanyagok kertészeti felhasználásáról cserélték ki tapasztalataikat. az értekezlet határozatokat hozott, amelyekről dr. somos andrás kossuth-díjas a kertészeti egyetem tanszékvezető tanára az mti munkatársának elmondotta:

- a tudományos kutatók közös célja: rövidíteni a kertészet számára kieső, hasznosítatlan téli időszakot. a termesztési szezon megnyújtása nemcsak a gazdaságosság, hanem a lakosság ételmiszerellátása szempontjából is igen lényeges, hiszen ez erősen befolyásolja, hogyan alakult egész éven át a vitaminokban gazdag zöldségfélék fogyasztása. a műanyaggal letakart és korszerű berendezésekkel fűtött termőfelületek lehetővé teszik, hogy már március elején nagy mennyiségben hozzájussunk olyan zöldségfélékhez, amelyeket különben ebben az időszakban még csak palántáznak a kertészetekben. gondolok itt elsősorban a salátára, a retekre és a karalábéra, tehát azokra a növényekre, amelyeknek nagyobb a hőigénye és kevesebb a fényigénye. a műanyagok felhasználásával azonban előbbre le lehet hozni a paradicsom- és paprika fogyasztás szezonját is.

- a mostani budapesti konferencián a résztvevő országok küldöttségei elhatározták, hogy a kgst keretei között még jobban összehangolják a tudományág kutatómunkáját. a jövőben minimálisra akarjuk csökkenteni párhuzamos kutatásokat, ezért az országok között megfelelő rendszerben szinte szétosztottuk a különböző témákat. bulgária például a palántanevelés új technológiájának kidolgozását és a modern fajták kinemesítését vállalta.  
/folyt. köv./

- 50 -

17.30/1l HC 1745

BZ

bb. 71./ a kgst ... folyt./ 1l

az ndk kutatói újabb műanyagokat igyekeznek előállítani. a szovjetunió kertészeti szakemberei a különböző klímatis viszonyok között a palántanevelés terén igyekeznek általánosítható kutatási eredményeket elérni. a magyar szakemberek a talaj, és a levegő fűtésének tökéletesítésére, valamint a palántanevelés továbbfejlesztésére indítanak újabb kísérlet sorozatot. miután az együttműködésben résztvevő országok rendszeresen kicserélik a tudományos munkaprogram megvalósításának tapasztalatait, a kooperáció valamennyiük számára igen jelentős.

dr. somos andrás professzor befejezésül rámutatott: az elméleti kutatás gyakorlati hasznosítása terén máris mutatkoznak az újabb eredmények. a magyar és a szovjet kutatók most megállapodtak abban, hogy egyes újabb prototípusok egy-egy példányát megküldik egymásnak kísérletezésre. a szovjetunióból magyarországra küldik majd a kertészeti fűtőberendezés modern egységét, ugyanakkor a magyar kutatók alumíniumvázás fólia-sátrat küldenek kipróbálásra./mti/

--

bb. 62. teherpróba a barcsi dráva-hidon

vid kz/tné/ké/1l bs

1969. április 25.

utolsó szakaszához érkezett a magyar-jugoszláv kooperációban készülő barcsi dráva-híd építése. pénteken husz megrakott tehergépkocsi vonult a hidra, miközben magyar és jugoszláv szakemberek figyelték műszerekkel a teherbíró képességét. megállapításuk szerint a teherpróba jól sikerült: a hajlás az előreszámított értékeknek megfelelő volt. a még szükséges műszaki vizsgálatok befejeztével a hidműszaki átadására április 28-án, ünnepélyes avatására pedig április 30-án kerül sor. a forgalom május 1-én 0 órától indulhat az új hidon./mti/

--

- 51 -

HC 1745

BZ

bb. 68. molnár c. pál festőművész kiállítása kaposvárott

vid fm/ká/11 la

1969. április 25.

a képcsarnok vállalat kaposvári vaszary jános termeiben pénteken megnyílt molnár c. pál festőművész kiállítása. molnár c. pál, - aki 1928-tól 1931-ig a római collegium hungaricum ösztöndíjasa volt, - alkotásaival több díjat nyert, köztük 1937-ben a grand prix-t párizsban./mti/

bb. 70. ünnepi napok a jászberényi tanítóképző intézetben a tanácsköztársaság tiszteletére

vid fm/11 la

1969. április 25.

az 1917-ben alapított jászberényi tanítóképző intézetben a tanácsköztársaság kikiáltásának 50. évfordulója jegyében pénteken kétnapos ünnepségsorozat kezdődött „a hallgatók napja”, címmel. az ünnepi programot táborszki anna intézeti kizs titkár nyitotta meg, majd szücs istvánné, a kizs központi bizottsága egyetel osztályának munkatársa tartott előadást „a pedagógus feladatai a falu társadalmi, politikai, kulturális életében”, címmel.

ezt követően zenés irodalmi estre került sor. szombaton rendezik meg a második évfolyam hallgatóinak tanítási versenyét, a tapasztalatok nyilvános vitáját, majd sportbemutató és tavaszi bál zárja a kétnapos programot./mti/

bb. 73. francia szakember tiszasülyön

vid kz/mmé/ká/11 la

1969. április 25.

pénteken a gödöllői kisállattenyésztési kutató intézet szakembereinek társaságában a tiszasülyi állami gazdaságba látogatott georges monahan a viziszárnyas tenyésztők világszövetségének francia elnöke. megtekintette a gazdaság viziszárnyas telepét, ahol évente 200 000 pecsenyekacsát nevelnek. a látottakról nagy elismeréssel nyilatkozott./mti/

17.38/11 *hc 1710*

- 52 -

182

bb. 72. premier viszontán - megkezdték a széntüzeléstart a gagarin hőerőműben

vid-kz/mmé/e ká la

1969. április 25.

pénteken sikeresen végrehajtották az első széntüzelési próbát a gagarin hőerőmű első óriás kazánjában. a széntüzeléssel egyidőben bekapcsolták a gőzfejlesztő és pernyeszállító berendezéseket is. a próbák első tapasztalatai igazolják, hogy az épülő erőmű 1. sz. blokkjának fűtőrendszere alkalmas a kitűzött termelési feladatokra. a széntüzelés a termelés megkezdésének első fázisát jelenti, s így nagyjelentőségű az erőmű történetében./mti/

bb. 74. emlékezés elek arturra

i h1/mm/e zs la

1969. április 25.

huszonöt évvel ezelőtt halt meg elek artur, a nyugat-nemzedék tagja, író, tanár, műbíráló: az internáló tábor helyett - a fasiszta embertelenség elleni tiltakozásul - az öngyilkosságot választotta. halálának negyedszázados évfordulóján, pénteken a magyar újságírók országos szövetsége nevében koszorút helyeztek el elek arturnak a farkasréti temetőben levő sírján./mti/

bb. 75. rendelet az apaállat-gazdálkodásról

i jf/tr/e ie la

1969. április 25.

a magyar közlöny legutóbbi számában megjelent a mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter rendelete az apaállat-gazdálkodásról. a rendeletre azért volt szükség, mert az érvényben lévő jogszabályok már nem feleltek meg az új gazdaságirányítási rendszer követelményeinek, elsősorban azért, mert az apaállat-tartás tényleges költségei nem tükröződtek megfelelően a kialakult bérezéseknél és a tartási díjazásoknál.

/folyt. köv./  
17.55/11 *hc 1717*

- 53 -

182

bb. 75. /rendelet... folyt./e

ugyanakkor a régebbi rendeletek nem ösztönöztek a nagy értéket képviselő apaállatok hosszú ideig való tenyésztésben tartására, mivel a tartási körülmények sok esetben kívánivalót hagytak maguk után. évente többmillió forintos kárt okozott, hogy a köztenyésztésre használt apaállatok egy részét idő előtt ki kellett selejtezni, mert a nem megfelelő tartás miatt leromlottak, a tenyésztésre alkalmatlanná váltak.

a rendelet szerint a jövőben tenyésztésre és köztenyésztésre csak a szabványnak, a szabvány hiányában pedig a már által meghatározott minőségi követelményeknek megfelelő és tenyésztési igazolvánnyal ellátott apaállat használható. az állatokat évenként egyszer a tenyésztésre alkalmasság szempontjából felül kell vizsgálni. a rendelet intézkedik arról is, hogy az állami tulajdonban lévő apaállatokat milyen feltételek mellett és hová /nagyüzemi gazdaság, legeltetési bizottság, stb./ helyezhetik ki. /mti/

---

bb. 77. külföldi ifjúsági delegációk látogatása

k di/tm/e zs la

1969. április 25.

pénteken elutazott budapestről a komszomol központi bizottságának háromtagú delegációja, amely a kisz központi bizottságának vendégeként tíz napot töltött hazánkban az ifjúsági szövetség honvédelmi és sportmunkájának tanulmányozásával. a küldöttséget fogadta bíró Mihály, az mts elnökhelyettese, réti Antal, az mhsz főtitkárhelyettese és molnár György, a kisz kb titkára is.

egy hetes látogatás után ugyancsak elutazott hazánkba a finn szociáldemokrata ifjúsági szövetség delegációja. a küldöttség, amely a magyar ifjúság országos tanácsának vendége volt, taisto tontti alelnök vezetésével ifjúsági és szak szervezeti vezetőkkel találkozott és megtekintette a székesfehérvári videoton gyárat. /mti/

18.00/11

18.00/11

---  
- 54 -

bb. 76. befejeződött a kgst-országok munkügyi minisztereinek értekezlete

i sl/gg/e la

1969. április 25.

Jegyzőkönyv aláírásával befejeződött a kgst-tagországok munkügyi minisztereinek budapesti értekezlete. a tanácskozás résztvevői egyöntetűen kifejezésre juttatták, hogy a tagállamok munkügyi szervei között tovább kell fejleszteni az együttműködést. szükségesnek tartják, hogy a munkügyi szervek vezetői rendszeresen tartanak értekezleteket, ahol kicserélhetik információikat és tapasztalataikat. fontosnak tartják a tudományos kutatási eredmények cseréjét, a kölcsönös érdeklődésre számotartó kérdések együttes vizsgálatát.

megállapították, hogy az együttműködésre jó lehetőséget adnak a gazdasági élet fejlesztésében, az életszínvonal emelésében, a munka- és életkörülmények javításában valamennyi tagországban elért eredmények.

valamennyi tagországban folyamatban van a népgazdaság irányításának tökéletesítése, a dolgozók anyagi érdekeltségének növelése a gazdaság fejlesztésében, s mindez a népgazdaság további erősödésének perspektíváit nyitja meg.

a miniszterek megállapodtak abban, hogy a tagországok mind-egyike számára fontos öt munkügyi kérdés problémáinak jobb megoldására munkacsoportokat hoznak létre. az lesz a feladatuk, hogy anyagokat, javaslatokat készítsenek elő a rendszeresített értekezletek számára. a témakörök között például az anyagi ösztönzés, a tudományos munkaszervezés és a vállalati vezetőkaderek továbbképzésének kérdései szerepelnek.

az értekezlet nyílt, elvtársi légkörben zajlott le. a miniszterek megállapodtak abban, hogy a legközelebbi értekezletet 1970 áprilisában a német demokratikus köztársaságban tartják. /mti/

---

18.03/e

18.03/e

- 55 -

bb. 78. a lengyel közoktatásügyi miniszter látogatása az akadémián

k ms/gg/e zs la

1969. április 25.

erdey-gruz tiber, a magyar tudományos akadémia főtitkára pénteken hivatalában fogadta dr. henryk jablonskit, a lengyel népköztársaság hazánkban tartózkodó köz- és felsőoktatásügyi miniszterét, a lengyel tudományos akadémia alelnökét. a találkozón részt vett mátrai lászló akadémikus és dr. székely györgy egyetemi tanár, a magyar-lengyel történész vegyesbizottság magyar elnöke. /mti/

---

bb. 79. borverseny egerben

vid/fm/e la

1969. április 25.

pénteken szakmai tanácskozás és ünnepélyes borbemutató keretében kihirdették egerben a tavaszi borverseny eredményeit. dr. lendvai vilmos, a városi tanács vb elnöke elmondotta, hogy az egri borok évszázadok óta ismertek és közkedveltek a hazai és a világpiacra egyaránt és több mint kétszáz éve rendszeresen részt vesznek versenyeken. a borvidék hagyományaihoz híven a városi versenyben résztvevő 51 minta nagyobb része a vörösborok közül került ki. az állami gazdaságok, a termelőszövetkezetek és a háztáji gazdaságok borait külön kategóriában bírálták és a kiadott kilenc díj közül nyolcat vörösbor kapott. első díjat nyert az állami gazdaságok eger-gyöngyös vidéki üzemének 1968. évjáratau bikavér bora, a dobó istván termelőszövetkezet kékfrankos bora, valamint a háztáji termelők közül soós sándor kékfrankos bora. /mti/

---

18.07/e

-56-

1917

bb. 80. kiosztották az orvosi hetilap markusovszky díjait

t ms/gg/zs/1l la

1969. április 25.

pénteken az orvos egészségügyi dolgozók szakszervezetének weill termében markusovszky emlékülést rendeztek. dr. darabos pálnak, a szakszervezet főtitkárának megnyitószerzői után dr. lenárt györgy, a jános kórház főorvosa tartotta az idei markusovszky emlék-előadást, a mutációk káráról és hasznáról címmel.

az előadó ezután átnyújtotta az idei „orvosi hetilap - markusovszky, -díjakat, amelyeket ez alkalommal nyolcadikban osztottak ki, a hetilap előző évfolyamában megjelent legértékesebb tudományos dolgozatok elismeréseként. a szerkesztőség 3000 forinttal jutalmazta dr. lapins károly professzornak, a budapesti 1-es számú kórházban in-tézet vezetőjének munkáját, amelyben a sejt egy ultramikroszkópikus részének sajátosságait, működését, kórtani és klinikai jelentőségét taglalta.

kétezer-kétezer forintos díjban részesítették dr. eckhardt sándort, az országos onkológiai intézet adjunktusát, dr. török lajos, a veszprémi heilm pál gyermekkórház igazgató főorvosát, dr. boros mihályt, a szegedi 1. sebészeti klinika adjunktusát, dr. palovich bélát, a pécsi orvostudományi egyetem mikrobiológiai intézetének tanársegédét, dr. fried lászló adjunktust, dr. magyarsóki ferenc és dr. szilágyi géza tanársegédet - mindhárman az orvostovábbképző intézet munkatársai - és dr. széll kálmánt a szombathelyi markusovszky kórház főorvosát.

az emlékülés dr. trencsényi tiber, az orvosi hetilap felelős szerkesztője zárószavával végződött. /mti/

---

bb. 81. a konsumex és a maspriborintorg üzletkötése csaknem félmillió szovjet óra importjára

t sz tné/1e/1l la

1969. április 25.

a napokban budapesten lezajlott óra kiállítás színhelyén, a szovjet nagykövetség népköztársaság uti épületében pénteken a magyarországon is népszerű szovjet órák újabb importjára kötött szerződést a konsumex és a moszkvai maspriborintorg. /folyt.köv./

- 57 -

18.15/1l

1917

bb. 81./ a konsumex ... folyt./ 11

a megállapodás 475 ezer óra vásárlásáról szól, amelynek értéke 2, 441. 000 rubel. ebből 347 000 óra 1970-ben érkezik, a többi pedig kiegészíti a már korábban megkötött 1969-es megállapodásokat, s ilymódon ebben az évben mintegy félmillió szovjet óra gyarapítja a bakeskedelem áruválasztékát, amelynek értéke mintegy 1.8 millió rubel.

a szovjet órakiállítását több mint hatezer érdeklődő tekintette meg és részben kívánságait figyelembevéve állították össze az újabb importlistát. ezúttal nyolc márkacsalád 50 féle változatát rendelte meg a konsumex. ilymódon kapható lesz majd a jól ismert márkák közül a raketa, a poljot, a voszok, a zarja, a szlava és a teljesen lapos csajka elnevezésű férfi karóra. újdonság lesz a különböző formájú színes számlapu karóra./mti/

bb. 82. kiemelt műemlékvédelem heves megyében

vid fm/11 la

1969. április 25.

pénteken gyöngyösön befejeződött az a kétnapos tanácskozás, amelyen heves megye műemlékeinek helyzetéről és az ezzel kapcsolatos feladatokról tárgyaltak. a kétnapos tanácskozást és műemléküzemléti merényi ferenc, az országos műemlékvédelmi felügyelőség igazgatója és berecz istván, heves megyei tanács vb elnökhelyettese vezette. elmondották, hogy heves megyében az utóbbi másfél évtized alatt mintegy 30 millió forintot költöttek a műemlékek védelmére és a jövőben kiemelt gondozásban részesítik a megye értékes műemlékeit. eger után gyöngyös városban láthatók a legértékesebb építészeti műemlékek, s ezeknek helyreállítására jelentős összegeket irányoznak elő. az omf támogatásával restaurálják az idén az orbán-templomot, ezt követően pedig a bertalan-templomot./mti/

- 58 -

18. 13/-e

1947

bb. 83. laboratórium -export a szovjetunióba

t sz/tné/10/11 la

1969. április 25.

pénteken a metrimpex külkereskedelmi vállalatnál kétmillió rubel értékű laboratórium-exportról írtak alá szerződést. a szerződés alapján 1970-ben a metrimpex 58 komplett laboratóriumot szállít a vegyipar és a mezőgazdasági felsőoktatás részére. ezenkívül a megállapodás magában foglalja több egyedi műszer eladását. ezt megelőzően az önálló exportjoggal rendelkező labor műszeripari művek 350 ezer rubel értékben 10 komplett takarmánylaboratórium szállításáról írt alá szerződést ugyancsak a maspriborintorggal.

az aláírásnál jelen voltak a szállításban érdekelt iparvállalatok. a labor műszeripari művek és gépxi vezetői is. a most megkötött szerződések az 1970-re szóló államközi megállapodás szállításainak csupán egyharmad részét képezik és a további exportról is megkezdődtek a tárgyalások.

a gépxi - bár a szerződést még nem írta alá - már a teljes évi exportmennyiség rendelkezését továbbította a műszereket gyártó üzemeknek. a magyar üzemek 35 féle mezőgazdasági laboratóriumot fejlesztettek ki és ajánlanak a szovjet partnereknek. tekintettel a szovjetunióban folyó nagyarányú olajkutatásra és termelésre, a gépxi összeállította az olajvizsgáló laboratóriumok hatféle típusának családját is, amelyre a közeljövőben várható az első szállítási szerződéskötések.

a metrimpex hét évvel ezelőtt kezdte meg a komplett laboratóriumok szovjet exportját és a szovjetunióban már csaknem ezer különféle magyar gyártmányú laboratórium működik. igor poljuskin, a maspriborintorg budapesti képviselője a szerződéskötés alkalmával az mti munkatársának elmondotta, hogy a szovjet mezőgazdasági üzemek, vegyigyárak, kutatóintézetek jó bizonyítványt állítottak ki az általuk megismert magyar laboratóriumokról. a takarmánylaboratóriumok segítségével például olyan takarmánykeverékeket tudtak összeállítani, amelyek 20 százalékkal növelték az állattenyésztés hozamát.

/folyt. köv./

18.20/11

- 59 -

a vásárló a maspriborintorg moszkvai külkereskedelmi vállalat.

1947

bb. 83./ laboratórium ... folyt./ 11

más országokból is sok ajánlat érkezik laboratóriumok szállítására, de mivel Magyarország volt az első szállító és azóta is a legnagyobb exportőr maradt, változatlanul számolnak a következő tervidőszakban is a magyar laboratóriumok vásárlásával, üzembe helyezésével./mti/

--

bb. 84. mesterszakácsok vácott

vid fő/ká/11 la

1969. április 25.

„zamatos vetélkedő,, kezdődött pénteken vácott az újjáépített fehér galamb étteremben. vasárnap estig neves mesterszakácsok készítenek ételkülönlegességeket a világ nagyvárosai-ból hozott receptek alapján.

az első napon bálint sándor, a royal szálló aranyérmes mesterszakácsa frankfurt, bécs, berlin és london, eigen egon, a hotel intercontinental aranyérmes konyhafőnöke bécs, róma athén, miami, novák ferenc, a gellért szálló neves konyhafőnöke pedig budapest gasztronómiai különlegességeit mutatja be.

szombaton és vasárnap este hat magyar mesterszakács mellett frantisek peta, a brnoi hotel intercontinental aranyérmes konyhafőnöke ismerteti meg a vendégekkel bécs, belgrád, mamaia és prága ételremekeit./mti/

--

bb. 87. dr. n. atasszi,

j/zs/11 la

1969. április 25.

a sziriai arab köztársaság államfője táviratban köszönte meg losonczy pálnak, az elnöki tanács elnökének sziria nemzeti ünnepe alkalmából küldött jókívánságait./mti/

--

- 60 -

k18.30/11

1969

bb. 85. az elnöki tanács ülése

gg/zs/11 la

1969. április 25.

a népköztársaság elnöki tanácsa pénteken ülést tartott. módosította a kisiparosok kötelező kölcsönös nyugdíjbiztosításáról szóló törvényerejű rendeletét, megszüntette a kisiparosok korábbi nyugdíjbiztosításának egyes köztartozásait. az elnöki tanács felhatalmazta a minisztertanácsot, hogy a törvényerejű rendelet végrehajtására vonatkozó kormányrendeletet adjon ki.

az elnöki tanács az igazságügyminiszter javaslatára egyéni kegyelmi ügyekben döntött, majd egyéb ügyeket tárgyalta./mti/

--

bb. 86. losonczy pát,

j/zs/11 la

1969. április 25.

az elnöki tanács elnöke táviratban üdvözölte julius nyerere elnököt tanzánia egyesült köztársaság megalakulásának 5. évfordulója alkalmából./mti/

--

bb. :88. ülést tartott a kneb

t ol/gg/zs/11 la

1969. április 25.

a központi népi ellenőrzési bizottság pénteki ülésén elfogadta az anyagmozgatás és rakodás gépesítése helyzetének vizsgálati programját, majd két, már befejezett vizsgálat összefoglaló jelentését vitatta meg.

az egyik vizsgálat során egyebek közt azt néztek meg, hogy az új gazdaságirányítási rendszer viszonyai között a külkereskedelmi vállalatok miképp gazdálkodnak a szállításokra rendelkezésre álló devizával, igénybeveszik-e hazai fuvar-eszközöket. a vizsgálat tapasztalatai szerint a magyar fuvar-eszközök kapacitása és részvétele a nemzetközi áruforgalom lebonyolításában az elmúlt esztendőben jelentősen növekedett, s ezzel - közvetve, de közvetlenül is - javították tőkés fizetési mérlegünket.  
/folyt.köv./

- 61 -

18.32/11

1969

bb. 88./ Ulést tartott ... folyt./11

az új gazdaságirányítási rendszer üsztönzőinek hatásaként meélenkült a verseny a hazai fuvarozó vállalatok között. az eredményeket azonban rontotta, hogy - egyes anyagi üsztönzők összehangolatlansága miatt - a belöldi fuvarozók különösen tengerhajózásunk, sok esetben nem voltak versenyképesek más fuvarozókkal. a hazai szállító eszközök felhasználásában rejlő devizaszerzési és megtakarítási lehetőségek kihasználását hátráltatta a szállítmányozó és a fuvarozó vállalatok munkájában még tapasztalható több hiba, fogyatékoság is. a kneb úgy határozott, hogy a vizsgálat anyagát tájékoztatásként megküldi az illetékes állami szerveknek.

foglalkozott a kneb a népművelési célokra több forrásból eldóirányozott anyagi eszközök összehangolt és célszerű felhasználásának vizsgálata során szerzett tapasztalatokkal is. megállapította: a legutóbbi vizsgálat - 1965-óta tartalmi, szervezeti és anyagi szempontból egyaránt összehangoltabbá vált a népművelési munka.

az országos népművelési tanács felhívása nyomán sok mezőgazdasági-, kisipari- és földművelésszövetkezet a kulturális alap felhasználásakor figyelembe vette községe városa kulturális igényeit is.

sok szövetkezet és vállalat tévesen értelmezve az önállóság ot, elzárkózik attól, hogy hozzájáruljon a közös művelődési feladatokhoz, s kulturális alapját inkább nem költi el, vagy más, a művelődéstől távol álló célokra fordítja. egyelőre nem számolhatunk azzal, hogy népművelésre fordítható összegek jelentősen nőnek a vállalatoknál, viszont tekintélyes pénzmennyiség gyűlik össze kulturális célokra.

a felhasználást tehát intézményesen kellene koordinálni. a kneb azt javasolja a művelődésügyi minisztériumnak, hogy vegye figyelembe a népi ellenőrök észrevételeit.  
/mti/

--

18.35/11

- 62 -

Al  
19.12

bb. 91. a szeceni orvostudományi egyetem pantomim együttese  
k fe/tr/zs/11 la 1969. április 25.

vasárnap délelött fél 11-kor mutatkozik be a budapesti közönségnek az egyetemi színpadon. /mti/

--

bb. 92. mérgezést szenvedtek malactápszert csomagolásakor  
i fe/j/zs/11 la 1969. április 25.

kőbányán a phylaxia állami oltóanyagtermelő intézetben malactápszert csomagolt kalcczai jános 30 éves, sipos györgy, 43 éves, moravcsik tiber 26 éves és majoros sándor 34 éves dunaföldvári tsz dolgozó. eddig ismeretlen okból olyan súlyos mérgezést szenvedtek, hogy valamennyiüket kórházba kellett szállítani. a mérgezés okának megállapítására vizsgálat indult.  
/mti/

--

bb.90. szabványügyi tájékoztató a pest-vidéki termelészövetkezetek területi szövetségében

t sl/tm/11 la

1969. április 25.

a magyar szabványügyi hivatal a pest-vidéki termelészövetkezetek területi szövetségének székházában pénteken tájékoztatót tartott a szövetséghez tartozó 52 szövetkezet elnökei és főagronómusai észére a mezőgazdaságot érintő szabványügyi kérdésekről. a fontosabb terményekre ugyanis olyan szabványokat dolgoztak ki, amelyek osztálybasorolást tartalmaznak, tehát szoros az összefüggés a szabványok érvényesítése és a gazdaságok bevétele között.

hasonló tájékoztatókat más területi szövetségeknél is rendeznek./mti/

--

18.37/11

- 63 -

Al  
19.12

bb. 93. téglával támadt alkalmi ivótársára - nyolc és félévi szabadságvesztés

t bc/tr/zs/11 la

1969. április 25.

mértéktelen italozással kapcsolatosan sorozatos bűncselekmények miatt került a védoltak padjára Lovász András, 21 éves büntetett előéletű segédmunkás.

Ugyében pénteken délután ítélkezett a fővárosi bíróság. Lovász két év alatt hét munkahelyen dolgozott. utolsó munkahelyéről egy éve kilépett, azóta legfeljebb alkalmi munkát vállalt, csavargott, s éjszakáit - mivel bejelentett lakása nem volt - ismerőseinél pályaudvarokon, építkezéseken töltötte. a 11. kerületben megismerkedett egy ittas férfival és sört fizettetett vele, amikor eltávoztak az italboltból, Lovász arra kérte alkalmi ivótársát, kísérje el munkásszállásra, ahol visszaadja a pénzt. egy építkezéshez érve maga elé engedte az ittas férfit, s egy téglával nagy erővel tarkón vágta.

a megtámadott a földre zuhant, Lovász többször fejbesújtotta, s elrabolta pénzét - 263 forintot - és öngyújtóját. hasonló módon ismerkedett megegy másik férfival is, akit szintén arra kért, hogy vegyen részére italt, élelmet. a leittasodott férfit elkísérte, s egy épülő házhoz vezette. a lépcső korlátai még nem készültek el, s a sötétben az ittas ember a magas földszintről leesett az alagsorba. az ütődéstől elalélt férfitől Lovász 400 forintot ellopott. ezenkívül két alkalommal munkásszálláson társai felfeszített öltözőszekrényéből, egyszer pedig vidéki szállásán lopott pénzt, illetve ruhaneműt. a bűncselekménnyel szerzett pénz nagyrészt italra költötte.

a fővárosi bíróság Lovász andrást 8 és félévi szabadságvesztésre ítélte, s kényszerelvonó kezelésre kötelezte. ezenkívül elrendelte a vele szemben korábban súlyos testi sérülésért hozott háromhónapi felüggesztett szabadságvesztés végrehajtását./mti/

18.43/11

sl  
1972

- 64 -

bb 89. dr. markója Imre előadása

t bc/tr/um zs la

1969. április 25.

a magyar jogász szövetség fővárosi szervezete rendezésében dr. markója Imre, az igazságügyminiszter első helyettese pénteken előadást tartott büntető jogpolitikánk és a büntetőjog kodifikációja címmel. részletesen elemezte a társadalmi, gazdasági viszonyokban bekövetkezett változásokat, amelyek szükségessé teszik például a büntető törvénykönyvben szabályozott egyes büntetési kategóriák - népgazdaság elleni büntettek, közlekedési büntettek és mások - felülvizsgálását. szólt néhány olyan büntetőpolitikai célról is, amely indokoltá tesz bizonyos változtatásokat a büntető anyagi jogban éppúgy, mint a büntető eljárási jogban. különösen a fokozottabb differenciálódás megvalósítását és az eljárások további egyszerűsítését, gyorsítását hangsúlyozta, s ezek lehetőségeit taglalta. összegezősképpen a büntetőjogi reformmunkálatok fő célját abban jelölte meg, hogy a jogszabályok hatékonyabban tölthessék be szerepüket a küzdelemben, amelyet szocialista társadalmunk a bűnözés visszaszorítása és - távolabbi perspektívában - teljes megszüntetése érdekében folytat./mti/

bb 94. öttalálatos a lottón

k/sl/j/um la

1969. április 25.

a sportfogadási és lottóigazgatóság közlése szerint a 17. lottó-játékhét szelvényeinek értékelése közben öttalálatos szelvényt találtak. a szerencsés nyertes szelvényének száma 7 114 546. a szelvények értékelése még folyik./mti/

18.55/um

sl  
1972

- 65 -

bb. 93. téglával támadt alkalmi ivótársára - nyolc és félévi szabadságvesztés

t bc/tr/zs/11 la

1969. április 25.

mértéktelen italozással kapcsolatosan sorozatos bűncselekmények miatt került a védlottak padjára Lovász andrás, 21 éves büntetett előéletű segédmunkás.

Ugyében pénteken délután ítélkezett a fővárosi bíróság. Lovász két év alatt hét munkahelyen dolgozott. utolsó munkahelyéről egy éve kilépett, azóta legfeljebb alkalmi munkát vállalt, csavargott, s éjszakáit - mivel bejelentett lakása nem volt - ismerőseinél pályaudvarokon, építkezéseken töltötte. a 11. kerületben megismerkedett egy ittas férfivel és sört fizettetett vele, amikor eltávoztak az italboltból, Lovász arra kérte alkalmi ivótársát, kísérje el munkásszállásra, ahol visszaadja a pénzt. egy építkezéshez érve maga elé engedte az ittas férfit, s egy téglával nagy erővel tarkón vágta.

a megtámadott a földre zuhant, Lovász többször fejbesújtotta, s elrabolta pénzét - 263 forintot - és öngyújtóját. hasonló módon ismerkedett meg egy másik férfivel is, akit szintén arra kért, hogy vegyen részére italt, élelmet. a leittasodott férfit elkísérte, s egy épülő házhoz vezette. a lépcső korlátjai még nem készültek el, s a sötétben az ittas ember a magas földszintről leesett az alagsorba. az ütődéstől elalélt férfitől Lovász 400 forintot ellopott. ezenkívül két alkalommal munkásszálláson társai felfeszített öltözőszekrényéből, egyszer pedig vidéki szállásán lopott pénzt, illetve ruhaneműt. a bűncselekménnyel szerzett pénz nagyrészt italra költötte.

a fővárosi bíróság Lovász andrást 8 és félévi szabadságvesztésre ítélte, s kényszerelvonó kezelésre kötelezte. ezenkívül elrendelte a vele szemben korábban súlyos testi sérülésért hozott háromhónapi felfüggesztett szabadságvesztés végrehajtását./mti/

--

18.43/11

- 64 -

el  
1917

bb 89. dr. markója imre előadása

t bc/tr/um zs la

1969. április 25.

a magyar jogász szövetség fővárosi szervezete rendezésében dr. markója imre, az igazságügyminiszter első helyettese pénteken előadást tartott büntető jogpolitikánk és a büntetőjog kodifikációja címmel. részletesen elemezte a társadalmi, gazdasági viszonyokban bekövetkezett változásokat, amelyek szükségessé teszik például a büntető törvénykönyvben szabályozott egyes büntetési kategóriák - népgazdaság elleni büntettek, közlekedési büntettek és mások - felülvizsgálását. szólt néhány olyan büntetőpolitikai célról is, amely indokoltá tesz bizonyos változtatásokat a büntető anyagi jogban éppúgy, mint a büntető eljárási jogban. különösen a fokozottabb differenciálódás megvalósítását és az eljárások további egyszerűsítését, gyorsítását hangsúlyozta, s ezek lehetőségeit taglalta. összegezőképpen a büntetőjogi reformmunkálatok fő célját abban jelölte meg, hogy a jogszabályok hatékonyabban tölthessék be szerepüket a küzdelemben, amelyet szocialista társadalmunk a bűnözés visszaszorítása és - távolabbi perspektívában - teljes megszüntetése érdekében folytat./mti/

--

bb 94. öttalálatos a lottón

k/sl/j/um la

1969. április 25.

a sportfogadási és lottóigazgatóság közlése szerint a 17. lottó-játékhét szelvényeinek értékelése közben öttalálatos szelvényt találtak. a szerencsés nyertes szelvényének száma 7 114 546. a szelvények értékelése még folyik./mti/

--  
- 65 -

18.55/um

el  
1917

bb. 93. téglával támadt alkalmi ivótársára - nyolc és félévi szabadságvesztés

t bc/tr/zs/11 la

1969. április 25.

mértéktelen italozással kapcsolatosan sorozatos bűncselekmények miatt került a védoltak padjára Lovász andrás, 21 éves büntetett előéletű segédmunkás.

ügyében pénteken délután ítélkezett a fővárosi bíróság. Lovász két év alatt hét munkahelyen dolgozott. utolsó munkahelyéről egy éve kilépett, azóta legfeljebb alkalmi munkát vállalt, csavargott, s éjszakáit - mivel bejelentett lakása nem volt - ismerőseinél pályaudvarokon, építkezéseken töltötte. a 11. kerületben megismerkedett egy ittas férfivel és sört fizettetett vele, amikor eltávoztak az italboltból, Lovász arra kérte alkalmi ivótársát, kísérelje el munkásszállásra, ahol visszaadja a pénzt. egy építkezéshez érve maga elé engedte az ittas férfit, s egy téglával nagy erővel tarkón vágta.

a megtámadott a földre zuhant, Lovász többször fejbesújtotta, s elrabolta pénzét - 263 forintot - és öngyújtóját. hasonló módon ismerkedett megegy másik férfivel is, akit szintén arra kért, hogy vegyen részére italt, élelmet. a leittasodott férfit elkísérte, s egy épülő házhoz vezette. a lépcső korlátai még nem készültek el, s a sötétben az ittas ember a magas földszintről leesett az alagsorba. az ütődéstől elalélt férfitől Lovász 400 forintot ellopott. ezenkívül két alkalommal munkásszálláson társai felfeszített öltözőszekrényéből, egyszer pedig vidéki szállásán lopott pénzt, illetve ruhaneműt. a bűncselekménnyel szerzett pénz nagyrészt italra költötte.

a fővárosi bíróság Lovász andrást 8 és félévi szabadságvesztésre ítélte, s kényszerelvonó kezelésre kötelezte. ezenkívül elrendelte a vele szemben korábban súlyos testi sértésért hozott háromnapos felfüggesztett szabadságvesztés végrehajtását./mti/

--

18.43/11

- 64 -

de  
1972

bb 89. dr. markója imre előadása

t bc/tr/um zs la

1969. április 25.

a magyar jogász szövetség fővárosi szervezete rendezésében dr. markója imre, az igazságügyminiszter első helyettese pénteken előadást tartott büntető jogpolitikánk és a büntetőjog kodifikációja címmel. részletesen elemezte a társadalmi, gazdasági viszonyokban bekövetkezett változásokat, amelyek szükségessé teszik például a büntető törvénykönyvben szabályozott egyes büntetési kategóriák - népgazdasá elleni büntettek, közlekedési büntettek és mások - felülvizsgálását. szólt néhány olyan büntetőpolitikai célról is, amely indokoltá tesz bizonyos változtatásokat a büntető anyagi jogban éppúgy, mint a büntető eljárási jogban. különösen a fokozottabb differenciálódás megvalósítását és az eljárások további egyszerűsítését, gyorsítását hangsúlyozta, s ezek lehetőségeit taglalta. összegezőképpen a büntetőjogi reformmunkálatok fő célját abban jelölte meg, hogy a jogszabályok hatékonyabban tölthessék be szerepüket a küzdelemben, amelyet szocialista társadalmunk a bűnözés visszaszorítása és - távolabbi perspektívában - teljes megszüntetése érdekében folytat./mti/

--

bb 94. öttalálatos a lottón

k/sl/j/um la

1969. április 25.

a sportfogadási és lottóigazgatóság közlése szerint a 17. lottó-játékhét szelvényeinek értékelése közben öttalálatos szelvényt találtak. a szerencsés nyertes szelvénynek száma 7 114 546 . a szelvények értékelése még folyik./mti/

--  
- 65 -

18.55/um

de 1972

bb. 95. tanácselnöki értekezlet a parlamentben

t tf/gk/za/11 la

1969. április 25.

a tanácsi szervek mezőgazdasági és élelmezésügyi tevékenységével kapcsolatos tapasztalatokról és feladatokról, valamint a tanácsok népművelést irányító tevékenységéről tárgyaltak pénteken a parlamentben a fővárosi, megyei és megyei jogú városi tanácsok végrehajtó bizottsági elnökeinek értekezletén. dr. papp lajos miniszterhelyettes, a minisztertanács tanácsszervek osztályának vezetője elnökölt az értekezleten, amelyen a napirend első témájának előadója dr. dimény imre mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter volt, a második témáról készült jelentést dr. kovács tiber, a minisztertanács tanácsszervek osztályának helyettes vezetője terjesztette elő. részt vett a tanácskozáson fehér lajos, az mszmp politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnökhelyettese, dr. orbán lászló, a művelődésügyi miniszter első helyettese, román párt, az mszmp kb gazdaságpolitikai osztályának helyettes vezetője, dr. soós gabor mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszterhelyettes és dr. k. nagy sándor a termelőségvetkezetek országos tanácsának főtitkára.

dimény imre hangsúlyozta, hogy a kettős irányítás megszüntetése és az új gyakorlat szerint a végrehajtó bizottságok útján történő irányítás teljességében beváltotta a hozzá fűzött reményeket. az új forma alkalmas arra, hogy a végrehajtó bizottságok megfelelően irányítsák a helyi gazdasági politikát, teret nyissanak a helyi kezdeményezéseknek és a korábbinál jobban hasznosítsák a helyi adottságokat. pozitív vonás, hogy a mezőgazdasági és élelmezésügyi témák száma a megyei végrehajtó bizottsági üléseken a szükséges mértékűre korlátozódott. helyes ugyanakkor megyei szinten az a határozott törekvés, hogy az egyes témák átfogó érdemi megtárgyalására helyezik a súlyt. ugyanez a munkastílus a járásokban még nem vált általánossá. még mindig észlelhetők a járási - városi - mezőgazdasági és élelmezésügyi osztályoknál az operatív, igaz, hogy jóakaratu, de szükségtelen beavatkozás jelei az üzemek gazdálkodásába.

/folyt.köv./

19.25/e

Al. 1947

- 66 -

bb. 95./ tanácselnöki... 1. folyt./ 11

helytelen ez a termelésirányítási szemlélet, amihez olykor az is párosul, hogy az állami felügyelet nem eléggé következetes. a járási - városi - osztályoknál erősíteni kell a közgazdasági jellegű tevékenységet, fokozni a ma még meg lehetőségen hiányos árhatósági és árellenőrző munkát.

a mezőgazdasági és élelmezésügyi minisztérium tervbe vette, hogy közread egy olyan utmutatót, amellyel segíti a tanácsi szervezet leggyengébb „láncszemeinek”, a községi szakigazgatási szervezetek a munkáját: pontosan meghatározza e szervek feladat- és hatáskörét s e tevékenységi területek gyakorlati munkaformáiról is tájékoztatást nyújt.

az ülés résztvevői megkapták azt a minisztérium által szerkesztett munkaanyagot, amely egyebek között a tanácsi munka javítására vonatkozó javaslatokat is tartalmaz. az egyik ilyen javaslat, hogy a tanácsi élelmiszeripari vállalatok felügyeletét egységesen a megyei mezőgazdasági és élelmezésügyi osztályok hatáskörébe kell utalni. kívánatosnak tartja a minisztérium, a járási, illetőleg városi szakigazgatási szervek munkájának javítását is. a minisztérium foglalkozik néhány olyan témával, amelynek megoldása további segítséget jelenthet a tanácsi szervek irányító munkájának hatékonyabbá tételéhez. ilyen például a tanácsi ellátást igénylő hatáskörök /hatósági jogkörök/ további decentralizálása, továbbá az, hogy felülvizsgálják a mezőgazdaságra és az élelmiszeriparra vonatkozó hatályos jogszabályokat, ugyan is indokolt lesz ezek egységes rendszerű kiadása.

tájékoztatást kaptak az ülés résztvevői arról is, hogy az idén - az 1968 évhez képest - a mezőgazdaság bruttó termelési értékét két-három százalékkal kívánják növelni. a főbb feladatok közé tartozik a friss zöldségfélék iránti hazai igények kielégítése, e termékek exportjának fokozására növelni kell a zöldségtermő területet is. a gyümölcsstermesztés tervbe vett 30-40 százalékos növeléséhez elengedhetetlen a hűtő-tároló kapacitás bővítése, s az is, hogy a mezőgazdasági üzemeknek több lehetősége legyen a közvetlen értékesítésre.

/folyt.köv./

19.30/um

Al. 1947

- 67 -

a nagyüzemi állattenyésztésben mérsékelni kell a szarvasmarha, illetőleg a tehénállomány utóbbi időben tapasztalt nem kívánatos csökkenését. időszerű teendő a mezőgazdasági nagyüzemek kiegészítő tevékenységének fejlesztése, elsősorban a mezőgazdasági termékek feldolgozása terén.

az első napirendi jelentés és a miniszteri beszámoló vitájában felszólalt román párt is, aki szóvá tette: helytelen, hogy egyes megyei tanácsoknál még nem egységes a mezőgazdasági és az élelmiszeripari osztály, holott e két területet már jó ideje egy minisztérium irányítja. felhívta arra is a figyelmet, hogy a mezőgazdaságot nem leghomogén ágazatként kezelni. a mezőgazdaság nemcsak a termelőszövetkezeteket jelenti, ami pedig az új gazdaságirányítási rendszer gyakorlatát illeti, azt a mezőgazdaságban is hiba lenne valamiféle „szabad vásárlás”, felfogni.

a tanácsok népművelést irányító tevékenységéről sokrétű elemző tájékoztatás alapján tárgyaltak a tanácselnöki értekezleten. jelentősek azok az eredmények, amelyeket az utóbbi időben a tanács-szervek elértek a termelést - közvetlenül és közvetve is - segítő népművelésben, a világnézetet formáló, műveltséget terjesztő és izlésformáló munkában. egyre zsugorodnak a népművelés fehér foltjai, ám ezek a „kulturparlagok”, még meglehetősen nagy kiterjedésűek. ezzel szemben örvendetes jelenség, hogy egyre nagyobb tért hódítanak a kisebb közösségeket összefogó, intenzív népművelési formák, klubok, szakkörök, öntevékeny együttesek.

a népi és nemzeti hagyományok ápolása, továbbfejlesztése, valamint a patriotizmus minél szélesebb kibontakoztatása érdekében a népművelő szervek sok segítséget adnak a néphagyomány-mentési munkákhoz, fokozottabban törődnek a műemlékvédelemmel. fellendülőben van a falumúzeum mozgalom is, szélesedik a honismereti mozgalom, például a helytörténeti kutatások és az egyre sokasodó krónika-írás révén.

/folyt. köv./

19.35/11

ll

a művészeti nevelésben és az izlésfejlesztésben van némi előrehaladás, de még távolról sem lehet azt mondani, hogy sikerült felszámolni a kispolgári izlést, még ma is jelentős tömeghatása van a giccsnek, amitől nem mentes a könyvkiadás, a filmgyártás sem. ehangzott egy olyan vélemény az ülésen, hogy az értelmiség körében is az irodalmi műveltség még csak-csak elfogadható, nagyjából ismerik az emberek a hazai és a világirodalom természetét, de a képzőművészeti és a zenei műveltség, izlés dolgában még csak a 19. század végén tartanak.

a vidék kulturális ellátottságának egyik figyelemreméltó adata, hogy 1960 óta mintegy 600 új művelődési otthon létesült. azonban a művelődési objektumok országos hálózata ma még nem mondható kielégítőnek, mert sokhelyütt nincs művelődési intézmény, s a régebbiek jelentős hányada sem felel meg már a követelményeknek.

jelenleg 3 100 tanácsai irányítású közkönyvtár és kölcsönző működik az országban, s az önálló intézményeknek 2 300 fiókuk van. tapasztalati tény, hogy ez a könyvtári hálózat mindenképpen fejlesztésre szorul. legrosszabb a könyvtári ellátottság budapest nagy ipari kerületeiben, valamint a városokat övező peremtelepüléseken.

a kulturális téma vitájában többek között felszólalt dr. orbán lászló. kitért arra, hogy a tanácsok hatáskörének növelése valamelyes t javította népművelési irányító munkájuk színvonalát.

a népművelés hatékonyabbá tételére a távlati kulturális tervekben szerepel az elgondolás, hogy vidéken - az ipari centrumokhoz hasonlóan - alakítsanak ki olyan kulturális központokat amelyek egy-egy környék szellemi fellegváraivá válhatnak. beszélt arról is a művelődésügyi miniszter első helyettese, hogy a kultúra az új gazdasági mechanizmus közepette sem válhat közgazdasági értelemben vett áruvá.  
/folyt. köv./

19.40/um

a nagyüzemi állattenyésztésben mérsékelni kell a szarvasmarha, illetőleg a tehénállomány utóbbi időben tapasztalt nem kívánatos csökkenését. Időszzerű teendő a mezőgazdasági nagyüzemek kiegészítő tevékenységének fejlesztése, elsősorban a mezőgazdasági termékek feldolgozása terén.

az első napirendi jelentés és a miniszteri beszámoló vitájában felszólalt román párt is, aki szóvá tette: helytelen, hogy egyes megyei tanácsoknál még nem egységes a mezőgazdasági és az élelmiszeripari osztály, holott e két területet már jó ideje egy minisztérium irányítja. felhívta arra is a figyelmet, hogy a mezőgazdaságot nem lehethomogén ágazatként kezelni. a mezőgazdaság nemcsak a termelősövetkezeteket jelenti, ami pedig az új gazdaságirányítási rendszer gyakorlatát illeti, azt a mezőgazdaságban is hiba lenne valamiféle „szabad vásár-  
nak, felfogni.

a tanácsok népművelést irányító tevékenységéről sokrétű elemző tájékoztatás alapján tárgyaltak a tanácselnöki értekezleten. jelentősek azok az eredmények, amelyeket az utóbbi időben a tanács-szervek elértek a termelést - közvetlenül és közvetve is - segítő népművelésben, a világnézetet formáló, műveltséget terjesztő és izlésformáló munkában. egyre zsugorodnak a népművelés fehér foltjai, ám ezek a „kulturparlagok, még meglehetősen nagy kiterjedésűek. ezzel szemben örömdetes jelenség, hogy egyre nagyobb tért hódítanak a kisebb közösségeket összefogó, intenzív népművelési formák, klubok, szakkörök, öntevékeny együttesek.

a népi és nemzeti hagyományok ápolása, továbbfejlesztése, valamint a patriotizmus minél szélesebb kibontakoztatása érdekében a népművelő szervek sok segítséget adnak a néphagyomány-mentési munkákhoz, fokozottabban törődnek a műemlékvédelemmel. fellendülőben van a falumúzeum mozgalom is, szélesedik a honismereti mozgalom, például a helytörténeti kutatások és az egyre sokasodó krónika-írás révén.

/folyt. köv./

19.35/11

ll

a művészeti nevelésben és az izlésfejlesztésben van némi előrehaladás, de még távolról sem lehet azt mondani, hogy sikerült felszámolni a kispolgári izlést, még ma is jelentős tömeghatása van a giccsnek, amitől nem mentes a könyvkiadás, a filmgyártás sem. ehangzott egy olyan vélemény az ülésen, hogy az értelmiség körében is az irodalmi műveltség még csak-csak elfogadható, nagyjából ismerik az emberek a hazai és a vitáirodalom természetét, de a képzőművészeti és a zenei műveltség, izlés dolgában még csak a 19. század végén tartanak.

a vidék kulturális ellátottságának egyik figyelemreméltó adata, hogy 1960 óta mintegy 600 új művelődési otthon létesült. azonban a művelődési objektumok országos hálózata ma még nem mondható kielégítőnek, mert sokhelyütt nincs művelődési intézmény, s a régebbiek jelentős hányada sem felel meg már a követelményeknek.

jelenteg 3 100 tanácsirányítású közkönyvtár és kölcsönző működik az országban, s az önálló intézményeknek 2 300 fiókuk van. tapasztalati tény, hogy ez a könyvtári hálózat mindenképpen fejlesztésre szorul. legrosszabb a könyvtári ellátottság budapest nagy ipari kerületeiben, valamint a városokat övező peremtelepüléseken.

a kulturális téma vitájában többek között felszólalt dr. orbán lászló. kitért arra, hogy a tanácsok hatáskörének növelése valamelyes t javította népművelési irányító munkájuk színvonalát.

a népművelés hatékonyabbá tételére a távlati kulturális tervekben szerepel az elgondolás, hogy vidéken - az ipari centrumokhoz hasonlóan - alakítsanak ki olyan kulturális központokat amelyek egy-egy környék szellemi fellelegváraivá válhatnak. beszélt arról is a művelődésügyi miniszter első helyettese, hogy a kultúra az új gazdasági mechanizmus közepette sem válhat közgazdasági értelemben vett áruvá.  
/folyt. köv./

19.40/um

bb. 95./ tanácselnöki ... 4 folyt./ 11

itt szellemi termékekről van szó, s jöhetnek a színház, a mozi, a könyvkiadó, stb. gazdálkodó egység is - és nem mindegy, hogyan gazdálkodik - az első mégis a szocialista kultúra ügye. valódi értéket képviselő művek és produkciók létrejöttét az elmúlt évben a központi kulturális alapról csaknem 40 millió forinttal segítette a művelődésügyi kormányzat. el kell érni, hogy az illetékes fórumokon legalább olyan súlyu teendőként tartsák számon a lakosság művelődési igényeinek kielégítését, mint ahogyan gondoskodnak más szolgáltatásokról. a tanácsoknál rendelkezésre álló anyagiak korántsem jelentik az egyetlen forrását a népművelés dotálásának, kulturális célokra még nagyon sok formában lehet biztosítani a pénzt, kezdve azon, hogy a taz-ek televíziót vásárolnak, klubot rendeznek be, folytatva a gyárak, üzemek könyvtárainak fejlesztésével, egészen odáig, hogy központi keretből biztosított támogatással lehetővé tesszik, hogy a világirodalom klasszikus alkotásait az átlagosnál alacsonyabb áron kínálják a könyvesboltok.

elemző véleménycsere bontakozott ki a népművelési, kulturális témáról, a tanácselnöki értekezleten, amely a vita összefoglalása után dr. papp lajos zárszavával ért véget.  
/mti/

--

bb. 97. időjárásjelentés

1/11 la

1969. április 25.

a meteorológiai intézet jelenti péntek este:

tovább melegszik az idő

várható időjárás szombat estig: változóan felhős idő, legfeljebb szórványosan előforduló futóesővel. mérsékelt, idnként megélenkülő nyugati-délnyugati szél. a nappali felmelegedés erősödik. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton 20-25 fok között./mti/

--

- 70 -

19.45/11

ll

bb. 96. a minisztertanács és a szot vándorzászlainak átadása

t el/gg/11 la

1969. április 25.

a kormány és a szakszervezetek országos tanácsának képviselői pénteken több vállalatnak ünnepélyes külsőségek között átadták a múlt évi kiemelkedő eredmények elismeréseként a minisztertanács és a szot vörös vándorzászlaját. a zászlót - egyes kivételektől eltekintve - most már csak azok a vállalatok kaphatják, amelyek az előző tíz évben legalább öt alkalommal nyerték az élüzem, illetve a kiváló vállalat címet, így a kitüntetés valóban rangot jelent a vállalatnak.

több helyen a kiváló vállalat és a kiváló intézet kitüntetés is átadták, még pedig az idén első ízben a hagyományos élüzem cím helyett. a miniszterek és a szakmai szakszervezetek elnökségei ugyanis e kitüntetés elnevezésével is ki akarják fejezni, hogy a középírányító szervek megszűnésével vállalati rendszer alakult ki hazánkban. élüzem címmel ezentul a nagyvállalatok gazdái és szakszervezeti tanácsai tüntethetik ki gyáraikat és saját alapjukból pénzzel is jutalmazhatják őket. a minisztertanács és a szot vörös vándorzászlaját, továbbá a kiváló vállalat és a kiváló intézet címmel járó pénzjutalmat állami költségvetésből fizetik.

pénteken délután a pesterzsébeti vasas művelődési házban dr. horgos gyula kohó- és gépipari miniszter és háner józsef, a vasas szakszervezet elnöke adta át a minisztertanács és a szot vörös vándorzászlaját a szerszámgépipari művek dolgozóinak. a kollektiva nevében kuti lajos vezérigazgató ezuttal egymásután már negyedszer vette át a magas kitüntetést.

a baranya megyei állami építőipari vállalat dolgozója a pécsi nemzeti színházban tartottak ünnepséget a zászlóétvétele alkalmából. a vörös vándorzászlót bondor józsef építésügyi és városfejlesztési miniszter, nemeskéri lászló igazgatónak adta át. ez a vállalat is negyedszer érdemelte ki az mt-szot zászlót, ezen kívül másodszor a szocialista munka vállalata kitüntetést, amelynek okmányát juhász ottó, az efedosz titkára nyújtotta át.  
/folyt.öv./

- 71 -

ll

ob. 96. a minisztertanács ... folyt./ 11

a fém munkás vállalat dolgozói ugyancsak pénteken délután tartották zászlóátadási ünnepségüket az építők róza ferenc művelődési házában. padányi mihály, az építésügyi és városfejlesztési minisztérium csoportfőnöke és reszei ferenc, az építők szakszervezetének elnöke nyújtotta át a minisztertanács és a szovjet vörös vándorzászlaját gulyás györgy vezérigazgatónak. az utóbi tíz évben ez a harmadik alkalom, hogy a vállalat dolgozói kiérdemelték a kitüntetést.

ezen az ünnepségen kapott oklevelet a szocialista munka gyára cím elnyeréséről a vállalat anyalföldi és ferencvárosi telepének kollektívája is.

az ünnepségeken sokan megkapták a kiváló dolgozó jelvényt és a velejárási pénzjutalmat./mti/

embargo: 22.00 óráig!

bb. 98. magyar-jugoszláv pénzügyi tárgyalás

gk/1e/11 la

1969. április 25.

a magyar-jugoszláv pénzügyi albizottság április 21. és 25. között budapesten ülésezett. a tárgyaláson a vállalatok közötti termelési együttműködés pénzügyi alátámasztásának valamint a két ország közötti fizetési mód továbbfejlesztésének lehetőségeiről folytattak eszmecsereket.

a tárgyalásokat akar lászló, a pénzügyminisztérium főosztályvezetője és szavo roncsevics, a jugoszláv pénzügyi államtitkárság tanácsosa vezette./mti/

- 72 -

bb. 99. a világ teremtése - a néphadsereg művészegyüttesének bemutatója

t vt/j/11 la

1969. április 25.

a néphadsereg vörös csillag érdemrenddel kitüntetett művészegyüttese, amely most ünnepi fenállásának 20. évfordulóját, jubileumi hetének eseménysorozatában péntek este a magyar néphadsereg központi klubjának színháztermében bemutatta a világ teremtése című kétrészes zenés színpadi játékot, amelyet i. v. stok komédiája és jean effel rajzai nyomán balogh géza alkalmazott magyar színpadra.

a nagy sikerű előadás főbb szerepeit beszterczei pál, bodó györgyi és krisztof tiber játszotta. a zenekart tót andrás vezényelte. az előadást balogh géza rendezte./mti/

- 73 -

bb. 100. tárlatnyitány

t tf/j/e la

1969. április 25.

volt pénteken két budapesti képzőművészeti fórumon - a csók istván galériában és a kulturális kapcsolatok intézetének szalonjában, az előbbi helyen turj mária festőművész alkotásai fogadják a közönséget, az utóbbi - a dorottya utcai - bemutatóteremben ezuttal németh lászló festőművész képei sorakoznak. /mti/

---

bb. 101. klimatizált festmények munkácsytól és paál lászlótól

t tf/j/e la

1969. április 25.

a magyar nemzeti galériában péntek este dr. márfy albin helyettes főigazgató - sok érdeklődő jelenlétében megnyitotta munkácsy mihály és paál lászló örökértékű festményeiből azt a kiállítást, amely az országban elsőként mesterségesen temperált légtérben tárja a közönség elé a műkincseket. korszerű klímaberendezést helyeztek „üzembe”, a galéria egyik elsőemeleti teremében. a festmények a terem oldalfalaira kerültek - a szokásos formában -, a képek előtt, körülbelül karnyújtásnyira üvegfal húzódik, s az így elhatárolt légtérben a különleges technikai berendezés állandó 18 celsius fokos hőmérsékletet biztosít. elkerülték azt a veszélyt, hogy az üvegfelületről visszaverődő fény a látvány rovására menjen: a világítótesteket az üvegfal mögötti részen szerelték fel. a korszerű technikai konstrukció szabályozza a képeket óvó vitrinek levegőjének páratartalmát is, ennek 40-45 százalékosnak kell lennie. a mesterséges hőmérséklet és páratartalom biztosítását kémiai törvényszerűség indokolja: munkácsy és paál alkotásain ugyanis az alapozás bitumen felhordásával történt, s ez az anyag hosszú évtizedek múltán sem szárad meg teljesen, a hőingadozásra a fülé került színes festékréteg deformálódhat, fennáll az olvadás veszélye is. ezért kell rögzíteni a festményeket érő léghatásokat.

a klímaberendezés konstruktórinek elismeréssel, a festményeknek csodálattal adózott a megnyitó ünnepség közönsége, annál is inkább, mert munkácsy és paál lászló képei két és fél éve nem szerepeltek a nyilvánosság előtt. /mti/

---

-74-

el

bb. 102. elutazott a koreai szakszervezeti küldöttség

i hi/mm/e zs la

1969. április 25.

a koreai szakszervezeti delegáció, amely csön csang csolnak, a koreai szakszervezeti szövetség végrehajtó bizottsága elnökének vezetésével 10 napot töltött hazánkban, pénteken elutazott budapestről. elutazás előtt a küldöttséget fogadta gáspár sándor, a szot főtitkára. a delegáció magyarországi tartózkodás során látogatást tett az elnöki tanácsnál, továbbá tanulmányozta a magyar szakszervezetek tevékenységét a különböző üzemekben, vállalatoknál és intézményeknél. vendégeink a többi között jártak a láng gépgyárban, az egyesült gyógyszer- és tápszergyárban, a székesfehérvári videoton-gyárban és a könnyűfém-műben, valamint a dunai vasműben. felkeresték a koreai-magyar barátság termelőszövetkezetet és a fővárosi művelődési házat is.

a küldöttség bucsuztatására a ferihegyi repülőtéren megjelent gáspár sándor, a szot főtitkára, valamint a szaktanács elnökségének és titkárságának több tagja. ott voltak a koreai népi demokratikus köztársaság budapesti nagykövetségének képviselői is. /mti/

---

21.23/e

el

- v e g e -

- 75 -

**M.T.I.**

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-480, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.



mti b e l f ö l d i h i r e k

1969. április 26.

bb. 1. ismeretterjesztők a munkásszállásokon

1 hi/tm/zs/il bs

1969. április 26.

a főváros kisebb építőipari munkásszállásain is mindinkább kialakulnak a népművelés módszerei. a metro klub, ismeretterjesztő szakköre például 25 építőipari vállalat munkásszállásán tart havonta egy-egy előadást. tavaly 30 000 -nél több szállástakó vett részt bemutatóikon.

hasonló kulturális missziót tölt be a kőbányai móríc zsigmond művelődési ház ismeretterjesztő köre is. a kerület 11 kisebb munkásszállásán évente 220-250 közgazdasági, nemzetközi, társadalomtudományi, földrajzi, irodalmi és egészségügyi előadást tartanak./mti/

--

bb. 6. teljes üzem a vidám parkban

1 hi/tm/zs/il la

1969. április 26.

a vidám park szombattól áttér a teljes üzemre. hétköznapok délután 15-22 óráig, szombaton délután 14-22 óráig, vasárnap és egyéb ünnepnapokon délelőtt 10 órától 21 óráig tart nyitva. május 1-én fél 10 -től este 11 -ig látogathatja a vidám parkot a közönség./mti/

ll

--

- 1 -